

JAV ir Rusija sutarė dėl Rusijos dalyvavimo Bosnijoje

Bruselis, lapkričio 8 d. (NYT) - Rusija ir Jungtinės Valstijos trečiadienį sutarė dėl būdo kaip Rusija galėtų dalyvauti NATO misijoje Bosnijoje, tačiau nebūdamas formaliai pavaldus NATO vadovybei. Apie tūkstantis Rusijos kariuomenės talkins taikos palaikymo operacijose Bosnijoje, tarnaudami prie amerikiečių divizijos.

JAV gynybos sekretorius William Perry ir Rusijos gynybos sekretorius Pavel Gračev pareiškė, kad po derybų NATO centrinėje Bruselyje jie sutarė, kad rusų brigada, kurią sudarys du ar trys pėstininkų batalionai, tokiu būdu galėtų tarnauti taikos palaikymo operacijose, techniški rusams nepažeidžiant savo nuostatos, nepriimtinai įsakymų iš NATO.

Pavel Gračev, paprašytas paaiškinti kaip tai išeis, pasakė: „Turėčiau piešti paveikslukus ir brėžti schemas“. Tačiau vėliau jis paaiškino: „Dėl ko susiderėjome, tai dėl sprendimo kas vadovaus Rusijos brigadai, kuri tarnaus amerikiečių divizijos sudėtyje“.

„Jei sulauksime taikos sutarties iš Daytono, bus labai svarbu, kad Rusija dalyvautų (jos vykdytume)“, pareiškė sekretorius Perry, kalbėdamas apie JAV globojamas taikos derybas tarp serbų, kroatų ir Bosnijos vyriausybės, kurios vyksta JAV oro pajėgų bazėje Dayton, Ohio. Bet, anot Perry, Rusija ir JAV dar turi išspręsti klausimus dėl politinės atsakomybės, kuria bus grindžiamos visos taikos palaikymo operacijos buvusioje Jugoslavijoje.

Trečiadienį pasiekta sutartimi panaikinama prieš mėnesį Perry ir Gračev priimtas susitarimas, pagal kurį apie 2,000 Rusijos kariuomenės Bosnijoje ginklo panaudoti nereikalaujant juos uždaviniuose, kaip krovinių vežimui ar kelių atstatymui. „Jei nepavyks išsiaiškinti dėl politinės atsakomybės, gali tekti sugrįžti prie Fort Riley susitarimo, bet labai abejojau, ar abu susitarimai būtų kartu vykdomi“, pasakė JAV gynybos departamento pareigūnas.

Rusijos pareigūnai reikalauja, kad Jungtinės Tautos būtų atsakingos už visos misijos vykdymą. Panašius argumentus kėlė ir Prancūzija. Bet JAV ir dauguma kitų sąjungininkų mano, kad misijai vykdyti tereikėtų tik, kad NATO gautų

igaliojimą iš JT Saugumo Tarybos vykdyti misiją. NATO sąjungininkai jau sutarė, kad deryboms Dayton pasibaigus taikos sutartimi ir JT Saugumo Tarybai davus pavedimą, NATO pradėtų taikos palaikymo operacijos, o Jungtinės Tautos nebegalėtų kištis į NATO vykdomas operacijas.

Anot William Perry ir Pavel Gračev, Rusijos pajėgų vadovs pulkininkas generolas Leontij Ševtsov priimtų įsakymus tiesiog iš JAV divizijos vado, prieš kurio rusų pajėgos tarnautų. O JAV divizijos vadas majoras generolas William Nash, vadovaujantis JAV pirmajai šarvuotųjų divizijai, dislokuotai Vokietijoje, gaus įsakymus iš amerikiečių generolo George Joulwan. Rusai ignoruotų faktą, kad amerikiečiai gen. Joulwan yra NATO operacijų Europoje vadovas, pastebėjo JAV pareigūnai.

JAV reikalavo, kad visos taikos palaikytojų pajėgos, kurias sudarytų apie 60,000 karių, būtų aiškiai ir nedviprasmiškai NATO valdomos, bet taip pat norėjo, kad Rusija koku nors būdu operacijose dalyvautų. JAV šiai operacijai pažadėjo 20,000 karių, nors daug kas JAV Kongrese kelia abejonas dėl to pažado.

Bet Rusijos prezidentas Boris Jelcinas laikosi pozicijos, kad jo kariuomenė niekada negalės tarnauti po NATO vadovybę, nes tiek jis, tiek ir daugelis jo tautiečių šaltojo karo metu NATO sąjungą laikė pagrindiniu priešu.

Kaip „The New York Times“ laikraštis rašo Craig Whitney, trečiadienį Gračev ir Perry priimtas susitarimas iš esmės tėra teisinis šmaikštavimas, kurį iš dalies palengvino mažas operacijoje dalyvaujančių rusų karių skaičius ir galbūt B. Jelcino liga. Pagal planą yra išsaugomas NATO vadovybės visuotinumumas, bet taip pat iš rusų nereikalaujama, kad jie būtų pavaldūs NATO vadovybei, pasakė sekretorius Perry. „Mudu patvirtinome planą ir paprašėme, kad dabar jau jie išspręstų detales“, jis pridėjo, turėdamas galvoje Rusijos bataliono vadą gen. Ševtsov ir NATO pajėgų vadą gen. Joulwan.

Sekretorius Perry pasakė, kad jis ir min. Gračev vėl susitiks šio mėnesio pabaigoje išspręsti politinės atsakomybės klausimą.

Lietuvos daliniams siūloma tapti taikos įvedėjais

Vilnius, lapkričio 7 d. (AGEP) - Trečiojo Lietuvos taikos palaikytojų būrio kariai, kurie nespėjo baigti taikos palaikymo misijos Kroatijoje, antradienį Krašto apsaugos ministerijoje buvo kalbinami dalyvauti NATO taikos įvedimo operacijose.

Nors oficialiai Lietuva dar nėra pareiškusi sutikimo siųsti savo karių dalyvauti greitojo reagavimo operacijose, toks sprendimas greičiausiai bus priimtas. „Siekdama NATO narystės, negalim tikėtis vien malonumų, teks dalyvauti ir sunkiose karinėse operacijose“, kariams sakė ministerijos sekretorius Valdas Sarapinas.

Kol nėra Lietuvos įstatymų,

leidžiančio dalyvauti taikos įvedimo misijose, siekiama gauti tik principinį karių sutikimą dalyvauti tokioje misijoje. Ministerijos vadovai mano, jog kariai, kurie jau yra įveikę nemažą kursą, kad galėtų vykdyti į Kroatiją, ir jau turintys misijos patirties, būtų puikiais pretendentai NATO operacijoms.

Beveik visi iš trijų dešimčių LITPLA-3 karių sutiktų tapti NATO pajėgų dalimi. Be kita ko, jie tokiu atveju gautų didelius atlyginimus, jiems būtų suteiktos socialinės garantijos. Valdas Sarapinas korespondentui pasakė, kad įvertinę taikos įvedimo misijų pavojingumą, dalyvauti jose atsisakė tik du kariai, turintys vaikų. Kol bus priimtas Seimo nutarimas, buvę taikos palaikytojai grįžta į savo tarnybos vietas. Penkiems jų pasiūlytas darbas Lietuvos taikos palaikymo pajėgų mokymo centre, Rukloje.

Spalio 16 d. prezidentas Algirdas Brazauskas apdovanojo finansininką ir filantropą George Soros (antras iš k.) II laipsnio Gedimino ordinu. Jis lankėsi Lietuvoje jo įkurto Atviros Lietuvos fondo (ALF) penkmečio proga, dalyvavo sukakties proga surengtose iškilmėse, apžiūrėjo fondo lėšomis kuriamas ALF namus Šv. Jono gatvėje Vilniaus senamiestyje. Apdovanojimas jam įteiktas įvertinant plačiašakį 12 milijonų dolerių fondo veiklą, skatinant Lietuvos mokslą, tiesę, ir kultūrą. Šalia G. Soros - ALF valdybos pirmininkė I. Veisaitė ir ALF vykdančiąsias direktorius V. Grudis. Nuot. R. Urbavičiaus „Dienoje“

LDDP peikia opozicijos siūlymus kovai su korupcija

Vilnius, lapkričio 8 d. (AGEP) - LDDP frakcija Seime mano, kad kovai su korupcija reikia stiprinti teisinių institucijų veiklą ir vengti „sovietinių metodų“. Tokiais frakcijos seniūno pavaduotojas Justinas Karosas pavadino siūlymus kurti įvairius tribunolus, Romualdo Ozolo siūlymus, kuriuos jis pavadino „išsidirbinėjimais“, ir korupcinių įstatymų sąrašų skelbimas.

„Reikia kvalifikuotų, o ne filosofinių sprendimų“, sakė J. Karosas trečiadienį spaudos konferencijoje. Jis pastebėjo, kad politikų galimybės kovoti su šiuo reiškiniu yra gana ribotos. Jo nuomone, siekiant efektyviau kovoti su korupcija būtinos įstatymų pataisos. Jis taip pat siūlė ieškoti netradicinių priemonių, kurios būtų „net kiek antidemokratinės“.

LDDP frakcijos pavaduotojas Algirdas Kunčinas sakė, kad frakcija pritaria siūlymams kovoti su korupcija įstatymų

leidymu keliu ir remia panašią socialdemokratų iniciatyvą. Pasak Kunčino, ketinama peržiūrėti jau priimtus įstatymus, galbūt paruošti specialų anti-korupcinį įstatymą, o rengiant naujus aktus įvertinti, ar jie gali sudaryti sąlygas korupcijai.

LDDP frakcijos atstovai gana skeptiškai įvertino antradienį priimtą Seimo nutarimą dėl specialiosios korupcijos tyrimo komisijos sudarymo. Pasak Kunčino, panašios komisijos turėtų būti sudaromos esant konkrečioms kaltinimams. Tačiau frakcija jau numatė, kokius kandidatus pasiūlys į komisiją iš opozicinių frakcijų ir joms nepriklausančių Seimo narių, būtent: konservatorius Egidijus Jarašūnas, politinių kalinių ir tremtinių frakcijos narė Zita Šliūtė, socialdemokratas Nikolajus Medvedevas, demokratas Juozas Tartilas, Seimo pirmininko pavaduotojas centro frakcijos narys Egidijus Biškauskas bei krikščionis demok-

Pradėta interpeliacija vidaus reikalų ministrui

Vilnius, lapkričio 8 d. (AGEP) - Trijų mažųjų Seimo opozicinių frakcijų iniciatyva antradienį Seimo kancleriu Neriu Germanu buvo įteikta interpeliacija, kuria siekiama atstatyti vidaus reikalų ministrą Romasį Vaitekūną.

Demokratų Partijos, Tautininkų Sąjungos bei Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos siekia ministro atsistatydinimo dėl grėsmingai blogėjančios kriminogeninės padėties. Jų nuomone, ministras turėtų atsistatydinti ir todėl, kad „policijos pareigūnai talkina nusikalteiliams ir patys daro nusikaltimus, o ministerijos pareigūnai tik gina munduro garbę“.

Interpeliacijos pareiškime priminama tai, kad ministras Romasius Vaitekūnas naudojosi vy-

riausybės nutarimu ministerijai skirtu, pasivogtu automobiliu. Toks ministro elgesys nesuderinamas su užimamomis pareigomis, pareigūnų etika ir kompromituoja Lietuvos valstybę, teigia interpeliacijos iniciatoriai.

Pareiškime taip pat pažymima, kad būdamas „A“ kategorijos pareigūnu, ministras yra politikas, o demokratiniame valstybėje „juo gali būti tik civilis asmuo“. Ministras R. Vaitekūnas yra vidaus tarnybos generolas.

Kai interpeliacija bus perduota Vidaus reikalų ministrui, jis privalės per dvi savaites į ją atsakyti. Po to interpeliacija bus svarstoma Seime.

Kaip žinoma, praėjusią savaitę buvo įteikta konservatorių parengta ir visų opozicinių frakcijų remiama interpeliacija premjero Adolfo Šleževičiaus vadovaujama vyriausybei. Ministrų kabinetas kaltinamas žmonių nusikaltimais, praskolinimu, korupcijos palaikymu ir suartėjimu su nusikalstamomis ekonominėmis struktūromis.

kratas Vytautas Bogušis.

Pasak A. Kunčino, tai ne galutinis pasiūlymas. Tačiau LDDP frakcija nepalankiai vertina galimybę pasiūlyti į komisiją kitą konservatorių - Vidmantą Žiemelį, kurio kandidatūrą aktyviai rėmė Tėvynės Sąjunga. LDDP frakcijos atstovas sakė, kad valdančioji partija susilaiko dėl V. Žiemelio ankstesnio darbo prokuratūroje, kur valdančiosios partijos turima informacija, „jo veikla nebuvo garbinga“.

Konservatoriai yra pareiškę, kad nedalyvauja korupcijos tyrimo komisijos darbe, jei į ją nebus paskirti jų pageidaujami nariai.

Į Vilnių atvyksta Latvijos delegacija

Ryga, lapkričio 8 d. (AGEP) - Netrukus Latvijos atstovų delegacija vyks į Vilnių susitikti su suinteresuotais pareigūnais. Tai pranešė Latvijos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius spaudai Richard Mucinis.

Kaip jau pranešta, Lietuvos ir Latvijos prezidentai Algirdas Brazauskas ir Guntis Ulmanis telefonu susitarė, kad iki šios savaitės pabaigos į Lietuvą atvyks Latvijos ekspertų delegacija supažindinti politikų ir žurnalistų su naftos žvalgybos Baltijos jūroje sutartimi. R. Mucinis paaiškino, kad dar nežinoma, kas įeis į Latvijos delegaciją, vykiančią į Vilnių. Dabar taip pat „tikslinama, koks turi būti

vizito turinys ir kaip bus keičiamasi informacija“.

Latvijos Ekonomikos ministerija pranešė, kad į Vilnių vyks energetikos valstybės ministras Juris Ozolinis.

Latvijos prezidento sekretorė spaudai Anta Buša pasakė, kad ministrų kabinetas ir prezidento kanceliarija turi delegacijos sudėtį suderinti su Užsienio reikalų ministerija.

Lietuvos ir Latvijos santykiai pašlijo, kai praėjusią savaitę Latvijos vyriausybė pasirašė su Vakarų bendrovėmis AMOCO ir OPAB sutartį žvalgyti naftą Baltijos jūros teritorijoje dėl kurios vyksta dviejų kaimyninių šalių ginčas.

Lietuvai teks keisti įstatymą dėl asmenų be pilietybės

Vilnius, lapkričio 8 d. (AGEP) - Lietuva prisijungia prie 1954 m. rugsėjo 28 d. Tarptautinės Konvencijos „Dėl pilietybės neturintčių asmenų statuso“.

Trečiadienį ministrų kabinetas nutarė kreiptis į prezidentą, kad jis pateiktų Seimui ratifikuoti minėtą Konvenciją. Konvencija apibrėžia asmenų be pilietybės teisinę padėtį valstybėje, konkretizuoja jų teises, laisves ir pareigas. Dabartiniai Lietuvos įstatymai neapibrėžia asmenų be pilietybės statuso, ir tokie žmonės paprastai priskiriami prie užsieniečių.

Dauguma Konvencijos nuostatų yra įtvirtintos Lietuvos įstatymuose. Pavyzdžiui, asmenims be pilietybės išduodami leidimai nuolat gyventi šalyje

kaip asmenų tapatybę patvirtinantys dokumentai, taip pat išduodami kelionės dokumentai, kurie suteikia teisę tokiam asmeniui išvykti iš šalies.

Vis dėlto Lietuva turės pakeisti užsieniečių teisinę padėtį Lietuvos įstatymu nuostata, jog asmenys be pilietybės gali būti išsiųsti iš šalies vidaus reikalų ministro sprendimu. Konvencija numato, kad toks asmuo gali būti išsiunčiamas tik teismo sprendimu.

Prisijungusi prie Konvencijos, Lietuva įgyvendins Jungtinių Tautų įstatų ir Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos principą, kad visi žmonės turi naudotis pagrindinėmis teisėmis ir laisvėmis be jokios diskriminacijos.

Lietuva atsisako Maišiagalos memorandumo

Vilnius, lapkričio 8 d. (AGEP) - Lietuvos užsienio reikalų ministerija vyriausybės vardu pareiškė, kad Lietuva nebėra saistoma jokiais savo pasiūlymais ar dokumentais derybose su Latvija dėl teritorinės jūros, ekonominės zonos ir teritorijos Baltijos jūros dugne nustatymo, kurie anksčiau buvo išreikšti bet kokia forma žodžiu ar raštu. Tai rašoma Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos notoje, trečiadienį įteiktoje Latvijos ambasadoriui Vilniuje Albertui Sarkaniui. (Jos turinį perdavėme vakar dienos „Draugo“ laidoje. - Red.)

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM) sekretorius Albinas Januška, korespondentui paprašytas patikslinti, ar ankstesnių pasiūlymų atsiėmimas taikomas ir abiejų šalių prezidentų vasarą pasirašytam Maišiagalos memorandumui, atsakė teigiamai.

Lietuvos notoje sakoma, kad Latvija, praėjusią savaitę pasirašiusi sutartį su JAV ir Švedijos firmomis AMOCO ir OPAB dėl naftos žvalgybos ginčijamoje Baltijos jūros dugne dalyje, neatsižvelgė į nuolatinius ir teisėtus Lietuvos ir teisėtus Lietuvos prieštaravimus prieš tokius vienašališkus Latvijos veiksmus.

Pasak Lietuvos URM, šiais veiksmais Latvijos vyriausybė pažeidė Lietuvos suverenias teises į savo kontinentinį šelfą ir jo išteklius bei visuotinai pripažintą tarptautinės jūrų teisės principą vienašališias

veiksmais nekelti grėsmės galutiniam valstybių susitarimui dėl sienos nustatymo, taip pat Lietuvos, Estijos ir Latvijos santarvės ir bendradarbiavimo sutartį.

Notoje Lietuva taip pat konkrečiai apibrėžia, kuri Baltijos jūros teritorija priklauso Lietuvai ir pabrėžia, kad trečiųjų šalių veiksmai šioje teritorijoje nėra ir nebus teisėti. Lietuva, tačiau, reiškia įsitikinimą, kad šios problemos tėra laikino pobūdžio ir netaps kliūtimi tolimam abiejų valstybių santykių vystymui ir sako esanti pasiryžusi visais problemoms spręsti draugiškumu ir geros valios dvasia.

Lietuva tikisi Airijos paramos

Vilnius, lapkričio 8 d. (AGEP) - Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pakvietė apsilankyti Lietuvoje Airijos prezidentę Mary Robinson. Kvietimą šalies vadovas perdavė per Airijos ambasadorių Lietuvai Patrik McCabe.

Trečiadienį įteikdamas prezidentui skiriamuosius raštus, ambasadorius McCabe pasiūlydavo geras Lietuvos ir Airijos santykiams ir sakė, kad Airija remia Europos Sąjungos plėtimą. Pirmininkaudama Europos Sąjungai, Airija stengsis, kad šis klausimas būtų svarstomas vienas pirmųjų, sakė ambasadorius.

Prezidentas Brazauskas taip pat pastebėjo, kad Airija pirmininkaus kitąmet vykšančioje Europos Sąjungos Tarpvyriausybinėje konferencijoje, ir sakė, kad vienas svarbiausių Lietuvos tikslų yra integracija į Europos ir Transatlantines struktūras. „Todėl, siekdami narystės Europos Sąjungoje, tikimės Airijos supratimo ir pritarimo mūsų siekiams“, sakė Lietuvos vadovas, priimdamas Varšuvoje reziduojantį Airijos ambasadorių.

Tartasi dėl Lietuvos prezidento vizito į Švediją

Vilnius, lapkričio 7 d. (AGEP) - Antradienį prezidentas Algirdas Brazauskas susitiko su Švedijos Karalystės ambasadoriumi Stellan Otosson.

Susitikime buvo aptarti keli smulkesni klausimai, susiję su Lietuvos delegacijos vizitu į Švediją. Lietuvos delegacija į Švediją išvyks lapkričio 21 dieną.

Per susitikimą su Švedijos ambasadoriumi kalbėta apie Lietuvos ir Latvijos santykius. Prezidentas Brazauskas sakė, jog telefonu kalbėjosi su Latvijos prezidentu Gunčiu Ulmaniu. Tikimasi, jog savaitės pabaigoje į Lietuvą atvyks Latvijos ekspertų delegacija, kuri supažindintų Lietuvos politiką bei žurnalistus su sutartimi dėl naftos paieškos Baltijos jūroje.

KALENDORIUS

Lapkričio 10 d.: Šv. Leonas Didysis, Bažnyčios mokytojas (mirė 461 m.); Andriejus, Viginatas, Seigūnė.

Lapkričio 11 d.: Šv. Martynas iš Tours (316-379 m.); Menas, Astikas, Nauma. JAV šventė Veteranų diena. 1939 m. mirė Lietuvos ministras pirmininkas Mykolas Šleževičius.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

VIEŠNAGĖS AMERIKOJE ISPŪDŽIAI

Turbūt kiekvienas žmogus, vykdamas į naują ir nepažintą šalį, tikisi pamatyti tai, kokį įvaizdį yra susidaręs iš anksto, vadovaudamasis pasakojimais, laikraščiu, televizijos ar literatūros informacija. Dažnai pasitaiko, kad viena kelionė palieka gerus atsiminimus, o kita ir blogesnius. Tai priklauso nuo daugelio aplinkybių. Tačiau turbūt nesuklysiu pasakęs, kad tarp daugelio faktorių, vis tik lemiamas vaidmuo tenka žmogui, su kuriu tenka bendrauti atvykus į naują ir nepažintą šalį.

Į Ameriką atvykau pirmą kartą su sportininkais – boksininkais, treneriais, gydytojais. Sportininkai – Lietuvos Olimpinių bokso rinktinės nariai. Mūsų atvykimo Amerikon pagrindinis tikslas buvo: susipažinti su gyvenimo sąlygomis, mitybos ypatumais, klimatinėmis gyvenimo sąlygomis, o taip pat atlikti sportininkams medicininius tyrimus, įvertinant aklimatizacijos ir fizinių krūvių įtaką jų organizmui. Visa ši informacija bus reikalinga 1996 metais Atlanto olimpinėse žaidynėse dalyvaujantiems Lietuvos sportininkams.

Nuo pat pirmųjų minučių gyvenimo Amerikoje pateikiu gėrimo ir nuoširdžių, mumis besiuoptynančių žmonių rankas. Atlanto aerodrome mus su Lietuvos viešviešėmis rankose sutiko dr. Remigijus Gaška (Lietuvos olimpinės delegacijos Atlantoje atšas), jo žmona dr. Aldona Gaškienė, Juozas Juška, Jūratė Juškievė ir grupė Waycross miesto atstovų, kurie mumis rūpinosi per visą mūsų buvimo Amerikoje laiką. Ilgai prisiminsime ir tai, kad ant Waycross viešbučio stogo visą laiką plevėsavo Lietuvos, JAV ir Georgia valstijos vėliavos.

Turėjome daugybę susitikimų su vietiniais gyventojais, kurie labai domėjosi mūsų gyvenimu Lietuvoje, noriai ir nuoširdžiai atsakinėjo į mūsų klausimus. Mūsų sportininkams buvo sudarytos patios geriausių sąlygų treniruotis ir praleisti laisvalaikį. Buvo suorganizuotos draugiškos rungtynės su Augusta miesto boksininkų rinktine. Teko susipažinti su Waycross miestu, su šio miesto apylinkėmis ir šį miestą supančia originia du karta ir gyvinti mūsų sportininkus, įvertinti jų organizmų funkcines galimybes. Tai buvo padaryta nemokamai, vietos organizatorių dėka. Waycross kasdien mumis rūpinosi Rachel Settle, Vickie LeVerette ir Randy Sharpe.

Labai maloniai nustebino nesavanaudiškas dr. Remigijaus ir dr. Aldonos Gaškų noras padėti Lietuvos sportininkams tinkamai pasirngti Atlanto olimpinėse žaidynėse. Tik jų dėka, mano nuomone, buvome taip nuoširdžiai sutikti Waycross. Iki mūsų delegacijos atvykimo į Waycross, vietiniai žmonės labai mažai žinojo apie Lietuvą. Dr. Remigijus ir dr. Aldona skaitė nemažai paskaitų mokyklose, koledžiuose, ne kartą davė interviu televizijai apie Lietuvos praeitį bei dabartinę jos padėtį. Jau kelintas mėnuo R. ir A. Gaškai aukvoja savo lais-

valaikį Lietuvos sporto labui. Rūgpiūčio mėnesį Waycross viešėjo imtynininkai, spalio mėnesį – boksininkai, o lapkričio mėnesį atvyksta Lietuvos moterų krepšinio komanda. Kiekvienos sportinės delegacijos viešnagė sukelia daug specifinių problemų: treniruočių sąlygos, mitybos ir poilsio ypatumai, varžybos.

Taip pat mus maloniai nustebino ir vietinių žmonių – mūsų viešviešės organizatorių Rachel Settle ir Vickie LeVerette nenuilstamas rūpestis mumis. Prieš atvykdamas į Ameriką maniau, kad amerikiečiai gyvena gana uždara asmeninė gyvenimą ir nenoriai išleidžia į kitus žmones. Tačiau pagyvenęs Amerikoje, turiu keisti nuomonę. Žmonės, su kuriais mes bendravome Waycross, priėmė mus kaip savus, rūpinosi mūsų laisvalaikio praleidimu, kuo geresne mityba ir treniruočių sąlygomis.

Aš ir mano bendrakeiviai išsivežėme geriausias išpūdžias apie Amerikos lietuvius su kuriais mums teko susidraugauti bei apie vietos žmones, kurių nuodžiūrė priėmimą atsiminsime ilgai.

Prof. Valerijus Jasiūnas
Redakcijos prierašas: Jau anksčiau „Sporto apžvalgoje“ rašėme apie Lietuvos sportininkų – imtynininkų, boksininkų ir dviratininkų lankymąsi Waycross, GA, miestelyje. Čia išspausdinome prof. dr. Valerijaus Jasiūno išpūdžius iš boksininkų viešnagės JAV-se, kur jie buvo atvykę atlikti savo trijų savaitių treniruočių ciklą. Prof. Jasiūno pareigos yra stebėti, kaip besikeičiančios sąlygos atsiliepią į įvairias sportininkų organizamo funkcijas.

LENGVOSIOS ATLETIKOS ŽAIDYNĖS CLEVELANDE

(Tęsinys)
Iškiliausių pasekmių žymenys

Pagal nusistovėjusią tradiciją, už geriausių pasekmių kiekvienoje klasėje buvo skiriami specialūs žymenys, atskirai baltiečių ir atskirai lietuvių. Šios pasekmės, vyrų ir jaunių A (17-19 m.) klasėse apskaičiuojamos pagal tarptautines IAAF vyrų 1971 m. daugiakovių vertinimo tabelas, o moterų ir visose kitose jaunių ir mergaičių klasėse pagal IAAF 1971 m. moterų tabelas, modifikuojant metimus. Pažymėtina, kad žymenys skiriami tik už vieną daugiausia taškų gavusią pasekmę neatsižvelgiant į laimėtų pirmų vietų skaičių.

Pateikiame žymenų laimėtojus. Jei baltiečių žymenys laimėtojas yra lietuvis, tai jam automatiškai tenka ir lietuvių pirmenybių žymuo.
Vyrų (17-34 m.) – Rodney Alderdice (H. „Kova“) – už 10,000 m bėgimą 34:36.0 min. – 673 taškai.
Moterų (17-34 m.) – Veronika Taraskaitė („Žaibas“) už 500 m 1:43.7 M (14'4") – 520 t.
Jaunių B (15-16 m.) – Rimas Šilkaitis („Žaibas“) už 100 m bėgimą 11.8 sek. – 912 t. (pagal

LFK „Lituanicos“ vyrų komanda – žaidėjai, treneriai ir vadovai. Iš deš. stovi – Gediminas Bielskus, Gytis Kavaliauskas, S. Healey, V. Sivickas, B. Puskunigis, D. Simėnas, V. Žuromskas, A. Glavinskas ir J. Žukauskas. Klūpo – A. Ankstutis, R. Urbonavičius, R. Siniakovas, P. Masnajak, D. McGee, R. Mieliauskas ir T. Žukauskas. Nuotr. Ed. Šulaičio

ATVYKO LIETUVOS KREPŠININKĖS

Lietuvos moterų krepšinio komanda ir palydovai (16 asmenų) antradienį, lapkričio 7 dieną, Atlanta aerodrome buvo sutikti Lietuvos olimpinės delegacijos Atlantoje atšas dr. Remigijaus Gaška, dr. Aldonos Gaškienės, Jūratės Juškievės, būrelio vietos lietuvių ir Waycross miestelio lietuviams sportininkams globoti komiteto atstovų.

Lietuvos moterų krepšinio komanda čia treniruosis iki š.m. lapkričio 19 d., kada vėl išvyks į Lietuvą.

Praėjusioje „Sporto apžvalgos“ laidoje pateikėme kalbos asmeninį sąrašą ir paminėjome trejus iš numatytų žaisti rungtynių.

Šį kartą jau galime pateikti pilną rungtynių tvarkaraštį:
Lapkr. 8 d. – su Bruton College, Waycross, GA
Lapkr. 9 d. – su Valdosta State College, Waycross, GA
Lapkr. 10 d. – su University of Georgia, Athens, GA
Lapkr. 13 d. – North Florida University, Jacksonville, FL
Lapkr. 17 d. – su Georgia State Southern University, Waycross, GA
Lapkr. 18 d. – su Mercer College, Macon, GA

Lietuvos moterų krepšinio komandai linkima malonios viešnagės, geru treniruočių ir sėkmingų varžybų.

IR

Futbolas Čikagoje

SEZONAS UŽBAIGTAS DIDELE PERGALE

„Lituanicos“ futbolininkų rudens rato sezonas „Metropolitan“ lygos pirmoje divizijoje praėjusį sekmadienį, lapkričio 5 d., buvo užbaigtas triuškinančia pergaile. Benedictine kolegijos, Lisle, IL, stadione įvykusiose rungtynėse vokiečių „Fortuna“ buvo įveikta net 8-3. Tokį laimėjimą „Lituanicos“ vyrų vienuolikė jau seniai nebuvo pelniusi.

Pirmame kėlinyje „Lituanicos“ vyrai aiškiai vyravo ir jį baigė 5-1. Po pertraukos jie per daug jau nesistengė, todėl pridėjo tik tris įvarčius, o gavo – du. Kai kas įvertintų, gavo – du. Kai kas įvertintų, gavo – du. Kai kas įvertintų, gavo – du.

Daugiausiai įvarčių „Lituanicos“ pelnė Gytis Kavaliauskas – 3, o Dainius Šimėnas pridėjo du. Po vieną kartą pasižymėjo Vytautas Ankstutis, Benius Puskunigis ir Romas Mieliauskas. Reikia pabrėžti, kad tai buvo trečioji „Lituanicos“ pergaile per keturias rungtynes. Tai rodo, kad komanda į pirmenybių pabaigą gerokai susicementavo ir vėl tapo pajėgiu vienetu, kokiū buvo prieš 3-4 metus. Po šios pergalės komandos vyr. treneris Jonas Žukauskas žaidėjus pakvietė į savo namus La Grange Parke draugiškam

pobūviui ir pasitarimui dėl ateities planų. Dabar bus pertraukė, o po jos – sausio mėnesio pradžioje prasidės vėlyvas futbolo pirmenybės Villa Park, IL, esančiame didžiuliam pastate. Palinkėkime „Lituanicos“ vyrams šiek tiek atsikvėpti per šias „atostogas“, kad užtektų jėgų žiemos pirmenybėse salėje.

Čikagos „Lituanicos“ futbolo komandos dabartiniai treneriai ir vadovai. Iš k. – Jonas Žukauskas, Albertas Glavinskas ir Gediminas Bielskus. Nuotr. Ed. Šulaičio

cos“ vyrams šiek tiek atsikvėpti per šias „atostogas“, kad užtektų jėgų žiemos pirmenybėse salėje.

D. SMULKYS – NAUJAS „LITUANICA“ NARYS

Domas Smulkys iš Kauno „Bangos“ komandos, „Lituanicos“ valdybos pakviestas, atvyko į Čikagą ir įsijungė į vienuolikę sales futbolo pirmenybėse. Šiuo metu „Lituanica“ tapo pati „lietuviškiausia“ komanda, aukštis – 2,228 metrų (7,308 pėdų).

Kartu su Vladu Vitkausku išvyko trys patyję keliautojai: Lietuvos televizijos operatorius Vytautas Jankevičius, vilnietis architektas Anuškevičius ir verslininkas iš Kauno Giedrys. Ta pati trispalvė jau plevėsavo aukščiausiųjų Azijos, Eurazijos, Šiaurės Amerikos, Antarktikos, Afrikos ir Europos kalnų viršūnėse.

(LR, 10.21)

ANT. ŠIMKEVIČIUI NEBLOGAI SEKĖSI V PLS ŽAIDYNĖSE

Šūvių atgarsiai. V PLS žaidynėse, įvairiose klasėse buvo prarastas šaudymo varžybos. Paveiktina atkakli kova tarp veteranų tranšėjinėje aikštelėje. Kanados čempionui Antanui Šimkevičiui, kurs sušaudė (77), tik kaunietis Jonas Mikalojus (82) sugebėjo pasipriešinti. Panevėžietis Romas Vogelė užėmė trečią vietą (72). Šaudant ir dupletus: vienu metu išmetamos dvi lėkštelės. Aiškia persvara nugalėjo Kanados čempionas A. Šimkevičius (50), antras V. Baranauskas, JAV (38). Trečia vieta atiteko kauniečiui L. Kulikauskui. Sig. K.

(Bus daugiau)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stomšius

Moderatorius kun. Viktoras Rimišis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

VISI KVIEČIAMI Į SUKAKTUVINĮ POKYĮ

„Lituanicos“ 45 metų sukakties proga, š.m. lapkričio 18 d. yra rengiamas jos pažymėjimo pokylis Lietuvos centro Lemontė didžiojoje salėje. Čia bus pagerbti šio klubo steigėjai bei pirmininkai. Bus skani vakarienė ir, žinoma, šokiai bei kiti įvairumai.

Vietas reikia rezervuoti iš anksto pas Laimą Glavinskiene, skambinant (708) 323-6302. Visi kviečiami dalyvauti ir praleisti šeštadienio vakarą su „Lituanicos“ vyrais, kurie jau 45 metai garsina lietuvių vardą kitataučių tarpe!

Reikia pažymėti, kad šiame pobūvyje žada dalyvauti būrys klubo steigėjų bei buvusių klubo pirmininkų. Jų tarpe iš Lake-side, MI, atvyks buvęs pirmasis pirmininkas Edmundas Vengianskas.

E. Š.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Suattarimul** (kabēt angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v. p.p. 7 v. antrą 12:30-3 v. p.p. trečią uždaryta. ketv. 1-3 v. p.p. penkt. ir šeštą 9 v. 12 v. p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6999 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
ISSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybe – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7720

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia; vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val antr. 2-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštą pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybe – Vidaus ligų gydytojas
Kaibame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (sprit Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

KAS KUO KVEPIA, TUO IR KITĄ TEPA

IGNAS MEDZIUKAS

Nepaisant pasirašytos Lietuvos su Lenkija sutarties ir valstybės vyrų vizitų į Varšuvą ir Vilnių, lenkai vis švaistosi neparemtais neigiamais atsiliepimais apie lietuvius. Neseniai Lenkijos prezidento Lech Walešos pareiškimas, atidengiantis nužudytoms lenkams Rytuose paminklą, sudrumstė lietuvių lenkų santykius, kurie paskutiniu metu, bent oficialiai, atrodo eina draugiškumo keliu. Kaip pareiškė Lietuvos ambasada Varšuvoje, prezidentas savo kalboje pasakė, kad 1939 m. šalia sovietų okupacijos prie lenkų tragedijos dar prisidėjo „krivinas tautinis konfliktas, prievartas ir smurto veiksmai iš ukrainiečių ir lietuvių šovinizmų pusės“.

Tai vėl melu ar nežinojimu pridengtas kaltinimas. Kalbant apie šovinizmą, tai kažin kas yra didesni šovinizistai: lietuviai ar lenkai? O, kalbant apie 1939 metus, tai yra istorinių faktų iškrypimas. Žlungant Lenkijos valstybei, daugiau kaip 14,000 kariškių pasitraukė į Lietuvą, kur jie buvo internuoti. Tai buvo daugiausia pėstininkai ir kavalerijos daliniai, o aviacija išskrido į Latviją. Daugiau kaip 60,000 pabėgėlių užplūdo Vilnių, jų tarpe buvo ir Pilsudskio žmona su dviem dukterimis. Lietuva jų neskriaudė, bet ištiesė pagalbos ranką, nepaisant, kad ilgą laiką buvo gilus konfliktas dėl Vilniaus ir jo srities, nepaisant ir kad Vilniaus krašto lietuviai buvo persekiojami, lietuviškos organizacijos uždromos, jų veiklesnį nariai baudžiami kalėjimu ar buvo tremiami.

Pats buvau liudininku, kai internuoti kariai galėjo laisvai lankyti savo pasitraukusias šeimas Lietuvoje. Daug lenkų galėjo išvykti į užsienį, Angliją ir kitur. Žodžiu, jie buvo traktuojami svetingai, nors dar taip neseniai (1938 m.) buvo išprovokavę demonstracijas ir sufanatizuota minia šaukė: „Marsz na Kowno, Smerc Litwinam“ (Žygiuokim į Kauną, mirtis lietuviams).

Kai 1939 m. spalio 28 d. į Vilnių įžengė Lietuvos kariuomenė, ji čia gyventojų buvo iškilmingai sutikta. Pastatyti triumfo vartai. Transparentai ir lietuviškos vėliavos puošė gatves. Bet lietuviškos vėliavos neisėklė arkivyskupo R. Jalbžikovskio vadovaujama kurija, nors prieš tai buvo iškelusi raudoną vėliavą. Kai kitą dieną Gedimino kalne buvo keliama Lietuvos

vėliava, turėjo skambinti visos bažnyčios, bet neskambino, nes arkiv. R. Jalbžikovskis boikotavo.

Lietuvos kariuomenės pažiūrėti į Vilnių tada atvyko lietuviai iš tolimiausių apylinkių. Kai kurie lazūniškai pėsti ejo daugiau kaip 100 kilometrų. Lenkų mokyklos jiems buvo įkultas ir galva, kad Lietuva yra mažas nuskures kraštas. Atvykę jie pamatė gražiai aprengtus karius, augalotus policininkus. Lietuva aprūpino maistu Vilniaus miestą, kurį buvo užplūde tuokiantis pabėgėlių. Visi buvo šiočiai pamaitinti. Tai kur čia lietuvių šovinizmas? Sakoma, kas kuo kvepia, tai ir kitą tepa!

Gal Lenkijos prezidentas Lech Waleša, buvęs elektrikas, pats nežinojo praeities, bet čia matyt, jam pakiso mintis šovinizistai patarėjai, rašę jam kalbą, kuriems poniškas išdidumas neleidžia ištartai palankesnio žodžio lietuvių adresu.

Lenkų spauda, vadovaujama šovinizmų, taip pat užsiima kiršinimu. Ypač tuo pasižymi laikraštis „Nasza gazeta“, gaunąs finansinę paramą iš Lenkijos. Jau nuo 1991 m. šis laikraštis garsėja tautinės nesantaikos kurstyju, o 1995 m. ir žurnalistinės etikos pažeidimu. Tuo reikalauja Lietuvos užsienio reikalų ministerija įsikiesti net Lenkijos ambasadoriui Vilniuje, kurioje atkreipiamas dėmesys, kad to laikraščio skleidžiama propaganda neatitinka Lietuvos respublikos ir Lenkijos respublikos bendradarbiavimo sutarties dvasios ir pažeidžia abiejų tautų tarpusavio supratimo įtvirtinimą.

Lenkijos senatas ir jo finansuojama „Lenkijos bendrija“ laikraščiu 1994 m. paskyrė 200 mln. zlotų, 1995 m. 80 mln. zlotų. Be to, patirta, kad „Nasza gazeta“ finansuojama Lenkijos seimo nutarimu per įkurtą fondą Rytuose gyvenantiems lenkams remti, skiriant laikraščio leidimui 61 mln. zlotų.

Pirmasis šio laikraščio redaktorius Lietuvos Seimo narys A. Plokšto „Lietuvos rytui“ sakė, kad anksčiau „Nasza gazeta“ ne tik išsilaikydavo, bet ir finansuodavo lenkų sąjungą. „Dabar galėtų išsilaikyti tik toks lenkų laikraštis, kuris sugebėtų patraukti visus. Tie, kurie finansuoja „Nasza gazeta“, prisiima laikraščio leidėjų funkcijas. Lenkijos valstybės institucijos turėtų jausti atsakomybę už tai,

kažką rašo jų laikraštis“, — aiškino buvęs redaktorius. Jis toliau kalbėjo, kad jam redaguojant, šis laikraštis buvo tolerantiškas lietuviams, bet tada buvusi kita situacija ir laikas. „Aš nesutinku su dabartine laikraščio pozicija, nors esu buvęs jo kūrėjas“, — aiškino A. Plokšto.

Paklaustas Seimo atstovas Z. Semenovičius mano, kad „Nasza gazeta“ pateikia tik kelių politikų nuomones. „Laikraščio lygis labai kritiškai turėtų būti, kad vyrauja tik kelios nuomones“. Seimo nario pareiškimu, visus laikraščio reikalus reguliuoja Lietuvos lenkų sąjungos vadovas Macekianec. Jeigu rašai, kaip jam patinka, tai gerai; jeigu ne — redakcijos žmonės pakeičiami. „Nasza gazeta“ neatstovauja lenkų visuomenės Lietuvos daugumos nuomonei. Čia reikiama kraštutinių politikų pozicijos. Laikraštėje būna straipsnių nepalankių Lietuvos valstybiui. „Tokio laikraščio reikimas neatitinka Lietuvos Lenkijos bendradarbiavimo dvasios“, sakė Seimo narys V. Plečkaitis. R. Macekianec ėmėsi žygių, kad kitos lenkų organizacijos negautų pinigų, nes jos, anot jo, nevisiškai lenkiškos.

Lenkijos ambasadorius Vilniuje Vidackis „Lietuvos rytui“ aiškino, kad „Nasza gazeta“ turinys neatitinka daugumos lenkų pažiūrų, nes tiražas siekia tik 3,000 egzempliorių. Laikraštis, ambasadoriaus nuomone, per daug politizuotas, skleidžia nedaugelio žmonių mintis, kartais pasisako net prieš Lenkijos politiką.

Imant dėmesin savivaldybių rinkimus pietryčių Lietuvoje, kur daugumą vietų laimėjo lenkų sąrašas, dabar tenai, kaip parodė Lietuvos Televizija („Panoramos“ žiniuose), vyksta lietuvių tarnautojų „išvalymas“, panašiai kaip serbai elgiasi su musulmonais Jugoslavijoje. Ar girdėta, kad lietuviui savo žemėje, Nepriklausomoje Lietuvoje vietos nėra ir krašto nutautinimas vyksta toliau. Lietuvos respublikos konstitucijos 29 str. numato, kad žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Kažin ką veikia vyriausybės apskričių viršininkai? Lenkiški šovinizistai, kurie daugumoje yra atėjūnai, turi suprasti, kad jie gyvena Lietuvos valstybėje, o ne kur kitur, todėl turi būti lojalūs Lietuvai.

TEISĖS MOKSLŲ BIBLIOTEKA

ARTŪRAS VAITEKAITIS

Pagrindiniai valstybės komponentai yra sienos, įstatymai, kariuomenė ir visuomenė, valdoma vyriausybės. Taigi, įstatymai ir teisė yra vienas iš valstybės gyvavimo pagrindų. O neturint gerų įstatymų, valstybė negali ilgai gyvuoti: ji griūva iš vidaus arba ją sunaikina kaimynai.

Šiais metais duris Vilniuje atvėrė Atviros Lietuvos fondo (ALF) remiama Teisės biblioteka. Bibliotekos sukūrimas ir atidarymas neatskiriamai susijęs su ALF teisės programa, pradedama įgyvendinti 1994 m. Jos tikslas yra remti atviros, demokratinės visuomenės teisinių institucijų veiklą, skatinant teisės mokslo raidą.

Kuriant teisinę Lietuvos valstybės sistemą ir Lietuvai integruojantis į Europą, iškilė didelės problemos: juridinės informacijos stoka, teisinių institucijų nekompetentingumas, okupacijos metu įstatymų netobulumas.

Pagrindinis Teisės bibliotekos tikslas yra kaupti naujausią teisės literatūrą apimančią visas sritis ir tenkinančią įvairiose teisės institucijose dirbančių praktikus ir teoretikus, teisės studentus.

Teisės biblioteka įsikūrė Lietuvos Mokslų akademijos bibliotekoje. Šiuo metu bibliotekos fonde yra per 1,000 pavadinimų knygų lietuvių ir užsienio (anglų, vokiečių, prancūzų, rusų ir lenkų) kalbomis. Nuolat užsakomos naujos knygos, ir bibliotekos fondas pastoviai papildomas naujais leidiniais. Knygos užsakomos, konsultuojantis su įvairių teisės sričių specialistais.

Pagrindinė bibliotekos fondo

dalis yra sukomplektuota iš knygų anglų kalba. Lietuvių kalba išleistų teisinių knygų labai mažai. Pagrindiniai bibliotekos lankytojai — Vilniaus universiteto Teisės ir Ekonomikos fakultetų studentai, Lietuvos Policijos Akademijos studentai. Šiuo metu bibliotekos paslaugomis naudojami daugiau nei pusė tūkstančio skaitytųjų, kurių gretos nuolat auga.

Skaitytijoje yra 16 darbo vietų, dvi vietos — kompiuterizuotos. Viename kompiuterietyje yra visų Lietuvoje galiojančių įstatymų su pataisymais ir papildymais teisinė duomenų bazė. Informacijos paiešką lengvina elektroninis katalogas, kuriame sukaupti visi duomenys apie bibliotekoje esančią literatūrą.

1995 metams užsakyta daugiau kaip 30 pavadinimų teisės periodinių leidinių įvairiomis kalbomis: „Recht der internationalen Wirtschaft“, „Panstwo i prawo“, „European journal of international law“ ir t.t.

Bibliotekos skaitytųjų paslaugos yra INTERNET esančios teisinės pasaulio duomenų bazės. Ateinančiais metais planuojama įsigyti LEXIS/NEXIS online.

Teisės bibliotekoje dirbantys darbuotojai padėjo kurti naujus (reklamos, nusikaltimo prevencijos, miltų) įstatymus, suteikdami įstatymų leidėjams kompetentingą informaciją.

Noriu Teisės bibliotekos direktorės Rimos Kuprytės vardu pakviesti užsienio lietuvius prisidėti kuriant Teisės biblioteką, kuri yra pirmoji specializuota teisės biblioteka per visą Lietuvos valstybės istoriją.

Daugiametis LB darbuotojas Vytautas Kutkus ir dabartinis JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė II tarybos sesijoje St. Petersburg, FL, š.m. spalio 13-15 d.

Nuotr. Viktoro Kučo

Danutė Bindokienė

Švėskime gyvenimą

Pas mus praprasta minėti svarbiųjų žmonių mirties sukaktis — tarytum „švęsti mirtį“, kad atskyrė nuspėlinius lietuvių tautai, visuomenei asmenį iš gyvųjų tarpo. Kažkaip maloniai nuteikia, kai pasitaiko ne mirties, o gimimo sukakties paminėjimas. Tuomet jau esame pasiryžę „švęsti gyvenimą“, išreikšdami džiaugsmą, kad mums gimė žmogus, palikęs ryškia žymę savo būtimi, neišnykęs iš šio pasaulio (kaip rašo Vincas Kudirka savo eilėraštyje) „be likusio ženklo, kad žmogumi buvęs“.

Šį sekmadienį, lapkričio 12 d., Čikagoje kaip tik norima paminėti, kad prieš 100 metų (1895 m. lapkričio 16 d.) Latvijoje, Alūkstos apskr., gimė Petras Povilas Dauzvardis. Niekam žvelgiančiam ir naujagimi, nežlėklydo mintis, kad jo gyvenimo kelias nusitęs net per vandenynus, bus labai vingiuotas, sunkus, ilgas ir idomus.

Galbūt nuostabiausia, kad Petras Dauzvardis gimė ne Lietuvoje, visą savo gyvenimą (tik su labai mažais tarpais) praleido labai toli nuo savo kilmės krašto, bet jam paskyrė jėgas, darbą ir gyvenimą. Pagalvojus, kiek lietuvių, gimusių, augusių, mokslus baigusių savo tėvynėje, nuo jos vėliau visiškai nusisuka, negrąžina jai nė dalelytės skolos, kurią gimtoji žemė taip motiniškai suteikė, P. Dauzvardžio darbai kelia dar didesnę pagarbą.

Vis dėlto reikia pripažinti, kad mes pro didžius savo tautos žmones praeiname tarsi užmerktomis akimis, o jiems mirus, mūsų atmintis nuvysta ir sutrupa lyg gelės, paliktos ant kapo. Galima tai pasakyti ir apie dr. Petrą Dauzvardį, iš gyvųjų tarpo išsiskyrusį 1971 m. rugsėjo 30 d. Anuomet jo laidotuvių Čikagoje dalyvavo tūkstantinė minia, palydėjusi karštą ir į Šv. Kazimiero kapines, o sekmadienį ko gero į paminėjimą tesusirinks sąjuelė, Lietuvos stipriai rėmė lietuviškų organizacijų veiklą.

Prisidėjo organizuojant Amerikos lietuvių tarybą, JAV LB, BALFą, skatinant vyriškę su žmona Juze Dauzvardiene labai sėkmingai propagavę lietuvišką kultūrą ir igijo Lietuvai daug draugų kitataučių visuomenės bei diplomatinis tarnybų tarpe. Ir čia tik dalelė dr. Dauzvardžio kilnių darbų — jiems sumintie reikėtų kelių tomų. Argi turime teisę tokį asmenį pamiršti? Švėskime jo gyvenimą!

PASKUTINIO KARIŪNO ODISĖJA

JUOZAS KLIMAS

16

Aš patekau į vokiečių nelaisvę prie Veliki Luki. Nežinau, kada U. pateko į nelaisvę, bet buvo atsiųstas pas belaisvių ešalonu ir Rytprūsias, kur, laimei, pateko dirbti pas ūkininką ir tik tuomet, išsiaiškinus, kad lietuvis, buvo iš nelaisvės paleistas. L. ir Š. pasitraukė ir atsidūrė apsupime prie Veliki Luki. Buvo pakelti karininkais ir atsidūrė 16 divizionų. Lūža mirė džiova prie Oriolo, o Šerelis užlipo ant minos ir vėliau, kaip invalidas, baigė karą pagalbiniuose daliniuose.

Dabar galima vėl tęsti mano odiseją. Jau Rusijoje, po bombardavimo, pradėjome trauktis per laukus. Pakeliui buvo kolchozų. Aš pasilikau prie paskutinių ir, niekam nematant, pasibeldžiau į duris. Niekas neatsakė. Durs buvo neužrakintos. Paskubomis žiūrėjau, ar nėra kur gabaliuko duonos, ar ko nors užkąsti, bet niekur nieko... Trečiam name radau užmerktą puodą plutų. Tai, pagalvoju, kaip Suvalkijoj vadino — mutinys. Graibiau ranka ir valgiau. Bet tarp dantų kažkas keistai gurgždėjo. Priėjęs prie lango pamačiau, kad buvo pilna musių. Matyt buvo užmerktas kiaušelis. Spjaudydami išėjau laukan. Užėjęs į kitą namą, nesibeldęs, radau senelį. Lyg susigėdęs klausiau jį: „Seneli, kodėl jūs nerakinatė durų ir kur yra visi kiti žmonės?“ „Sūneli, pas mus niekas durų nerakina, nes nėra ko vogti, o vyrus mobilizavo į kariuomenę; visi kiti dirba laukuose“.

Toliau laimės nei nebandžiau. Ką nors valgomu surasti nebuvo vilties.

Palikęs kolchozą, lauke pamačiau keletą bičių avilių. Aš bičių nekenciau, nes, dar vos pradėjus eiti į mokyklą, mano dėdė, kuris turėjo daug bičių, kai kopinėdavo medų, suruošdavo medaus puotą ir mes vaikai valgydavom su sūriu, su agurkais, čiułpdavom iš kourių, vos pilvai nesprogdavo, tiek prisivalgydavom. Pas dėdę, man tik į sodą išėjus pažiūrėti kaip medų kopinėja, bitė tuoj igėlė man į nosies galą. Pasipylė ašaros, o nosis ištino baisiausiai, ir aš to niekuomet neužmiršau. Todėl dabar išsitraukiau duokaukę, užsidedėjau, pasiskabiau sausos žolės ir pačirkinau. Dabar tik išsitraukiau korį ir dūmiau toliau per laukus, kad kas už plėšikavimą nesulaikytų. Žinoma, kitus korus kiti kareiviai sutvarkė iki paskutinio. Aš savąjį suvalgiau su vašku, kiti suvalgė su tranais.

Po kelių valandų vėl įsimušė į kelią. Vakarop kareiviai vos tik slinko, todėl pulką (kiek jo buvo belike), sustabdė. Sakė paims iš kolchozo karvę, ją papuoja ir vairs vakariene. Ir vėl, kol nutarė, kol gavo leidimus, buvo jau 22 val. Naktis, o kareiviai alkani kaip šunės. Kol karvę papjovė, kol išvirė, apie 1 val. gavome po gabaliuką senos karvės mėsos, kuri buvo tarsi, kaip guma. Gavome ir sriubos su keliom plaukiojančiom bulvėm. Pusryčiams vėl karviens ir tokia pat sriuba. Apie 8 val. vėl pajudėjome į priekį.

Mūsų pulko vadas plk. ltn. Špokevičius buvo išvykęs atostogų. Pulko vadu pasiliko jo pavaduotojas rusas pulkininkas. Traukiantis pulko vadas turėjo automobilį, kurio užpakalyje sėdėjo pulko vadas, pulko komisaras majoras ir šalia šoferio pulko vyresnis politrukas lietuvis, kuris laikė ant kelių rusišką lengvą kulkosvaidį su

lėkšte. Šoferis buvo liktinis puskarininkis. Vadovybė išvažiavo iš kolchozo vėliau nei vora kareivių, slinkusių kaip mirusios dūšios. Vorą prisivijus, nuo jos gerokai atsilikęs, slinko vienas kareivis. Pulko vadas pradėjo rekti, kad paskubėtų ir vytųsi vorą. Tas sako pulko vadui: „Išlipk iš mašinos, aš tau ką pasakysiu“. Šis dar labiau supyko ir pradėjo rekti: „Ateik arčiau ir sakyk man!“ Kareivis, priėjo prie mašinos, įkišo šautuvą pro atidarytą langą, pro politruko pakaušį, pro komisaro pilvą ir pulko vadą nušovė. O pats nubėgo į mišką. Pulko vadas dar buvo gyvas, kareivio nesivijo, važiavo tiesiai į Polocką, bet bevažiudamas mirė. Tuomet pulko vadu tapo komisaras, o adjutantu pasiliko 21 laidos j. ltn., kurio pavardės neatsimenu. Kai kas jį laikė buožės sūneliu ir kandidatu į Sibirą, bet pasirodė, kad jis dirbo NKVD.

Žygiavome vėl iki vėlyvos nakties. Rytą žiūriu, kad visi žydai tašo lašinius ir špypos. Pasirodo gurguolėse buvo karininkų lagaminai. Man jie nepasitūlė nei gabaliuko, tad aš irgi pradėjau versti lagaminus, bet tebuvo tik uniformos, apatiniai ir viršutiniai baltiniai.

Is ltn. Šventoraičio lagamino pasiečiau užrašų sąsiuvinį. Prirašytus puslapius išplėšiau, pasilikau tik pirmą puslapį, kuriame buvo parašyta: „Toli tęsiasi gyvenimo bėgiai, bet juos sudėjus gaunasi kryžius“. Taip pat buvo jo žmonos paveikslas. Numėčiau ant žemės. Tokia graži lietuviūtė, atsidūrusi prie burinio laivo Palangoje. Lyg susigėdau, lyg sąslavas sumesdamas ant žemės. Sugrįžau ir išidėjau į sąsiuvinį. Ir išsinešiojau visą karą. Po karo, pravažiudamas pro Hamburgą, atidaviau. Žodyną, patampęs vieną dieną, numėčiau. Kai dangi jokio pažymėjimo su pavarde niekas neturėjo, tai į sąsiuvinio viršelį užrašiau rusų ir lietuvių ir vokiečių

kalba: „Mielas kary, koks bebūtu, jeigu atrastum mano kūną, persiųsk šį sąsiuvinį mano motinai šiuo adresu, kad ji žinotų, kur ir kada žuvau. Jeigu aš galėsiu, tą patį padarysiu tavo motinai“.

Jau visi pervargę, vos tik slinko. Poilsiai darėsi ilgesni, naktiai ilgiau sustodavome. Prieš vidurnaktį sustojome viename miestelyje. Kareiviai krito, kur papuolė. Pamačiau, kad rusai taikstosi sūsesti į eilę prie restorano. Aš irgi atsirėmiau į sieną, atsisėdau ir užmigo. Jau gerokai prašvitus, pradėjo šautuvų buožėmis daužyti duris, kad atidarytų.

Žinoma, atidarė. Laimei dar aš trečias nuo galo gavau riekę duonos ir šviežių, virtų lašinių. Buvo taip skanu, kaip medus! Prisimenu namuose, pas tėvus mėšai pasibaigus, kai vėl šviežios išvirdavo su raugintais agurkais arba raugintais kopūstais, tai visi valgydami raukydavosi, o čia buvo didžiausias skanumas. Išdalinę apie 30 porcijų, pasakė, kad šiai dienai viskas išparduota ir uždarė restorano duris, leisdami likusiems suvalgyti.

Vėlyv rytą pulkas gavo isakymą (nežinau, iš kur) išsidėstyti gynomuisi. Nežinau, kur buvo kuopos. Pulko vadovietė komisaras pasirinko ant kalniuko. Prie vadovietės be komisaro buvo adjutantas, virš. Mačiulaitis, seržantas Gražys, finansų viršininkas, aš, komisaro pasiuntinys, ir čia pat kelios gurguolės su vežikais. Dar mačiau, į vadovietę atėjo kpt. Bitinaitis ir vyr. ltn. Stanislavavičius, matyt gauti isakymų. Pulko vadovietė tai buvo tikrai politiška — niekas nekaskė jokio apkasos: nei nuo pažymėjimo, nei nuo priešų ugnies.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

ISVYKO DR. EDMUNDAS IR MILDA LENKAUSKAI

Dr. Edmundas ir Milda Lenkauskai išvyko nuolatiniams apsigyvenimui į Cincinnati, Ohio. Lenkauskų visa šeima aktyviai dalyvavo lietuvių organizacijose ir jų išvykimą clevelandiečiai sutiko su apgailestavimu.

LAUKIAMA RETA VIEŠNIA

Aldona Žemaitytė, Lietuvoje leidžiamo populiaraus savaitraščio „Dienovidis“ redaktorė, lapkričio 10-12 d. viešės Clevelande. Ta proga viešnia padarys įdomią šių dienų Lietuvos socialinio-kultūrinio-religijinio gyvenimo trumpą apžvalgą sekmdienį, lapkričio 12 d., 11:30 v.r. Dievo Motinos parapijos svetainėje. Rengia „Ateities“ klubas ir Fronto Bičiuliai. Viešnia kalbės ir per „Tėvynės garsų“ radijo programą. Visi maloniai kviečiami susitikti su „Dienovidžio“, išėjusiai dvasiai artimo savitraščio, redaktore.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Clevelando lietuviai kviečiami dalyvauti Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime, šeštadienį, lapkričio 18 d., 7 v.v. Lietuvių Namų didžiojoje saleje. Minėjime žodį tars Juozas Ardyš. Meninę programą atliks sopranas Virginija Bruožytė-Muliolienė.

TG.

EAST CHICAGO, IN

R. L. BENDRUOMENĖS VALDYBOS POSĖDIS

East Chicago, IN, R. L. Bendruomenės skyriaus valdybos posėdis š.m. spalio 28 d. vyko gražioje S. ir E. Smilgių rezidencijoje, Michigan Shores, IN. Dalyvavo visi valdybos nariai: pirm. A. Kačinskienė, vicepirm. K. Čiurinskis, sek. E. Smilgyš, išd. B. Turkevičius ir valdybos nariai S. Smilgienė ir V. Kačinskis. Smilgio perskaitytas praėjusio posėdžio protokolas buvo priimtas be pataisų ir be papildymų.

A. Kačinskienė atliko išsamų pranešimą apie apygardos valdybos posėdį ir davė paaiškinimus po pranešimo ir iškeltus klausimus. Išd. Turkevičius pranešė, kad kasoj yra 2,300 dol. Narių yra daugiau negu 30. Buvo išklausti ir svarstomi klausimai ir sumanymai.

Posėdžiui pasibaigus S. Smilgienė pakvietė prie turtingomis vaisėmis paruošto stalo. Vaisių metu diskusijos buvo tęsiamos.

K. Č.

UNION PIER, MI

V. ADAMKUS LB MICHIANOS APYLINKĖS KULTŪRINĖJE POPIETĖJE

Š.m. spalio 10 d., po šv. Mišių „Gintaro“ vasarvietėje aukotų kun. J. Kydyko, SJ, vyko JAV LB Michianos apylinkės Kultūrinė popietė.

Pasveikindama gausiai susirinkusius narius ir svečius, atvykusius pasiklausti V. Adamkaus naujausių žinių iš Lietuvos, popietę pradėjo LB Michianos apylinkės pirm. Jadvyga Giedraitienė. Gerbiama kalbėtoja – Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktara, pristatyti pakvietė valdybos vicepirm. Joną Vaznelį.

Trumpai papasakojo V. Adamkaus biografiją, J. Vaznelis ypač iškėlė jo nuopelnus ekologijai Amerikoje ir Lietuvoje, jo rūpesčius Lietuvos ir lietuvių reikalais.

V. Adamkus vaizdžiai kalbėjo apie Lietuvos politinę, ekonominę ir ekologinę padėtį. Jis pripažino tam tikrą ekonominę pažangą, kuria, deja, labiausiai naudojasi „išrinktųjų“ klasė. Kalbėtojas pabrėžė, kad Lietuvos kaimas yra žlugimo būklėje ir skęsta alkoholyje. Adamkaus nuomone, jei pasikeistų vyriausybė, ūkininkams reiktų duoti (bent 5 metams) beprocentines paskolas, padėti įsigyti ūkio padargus ir imti pavyzdį iš Vakarų Europos žemės ūkio pažangos.

Ekologijoje per paskutinius 5 metus pažanga žymi, ypač pabaigus Kauno vandens gryninimo sistemą, ji bus moderniausia Baltijos valstybėse. Kanalizacijos darbai Vilniuje taip pat eina į priekį.

Kalbėtojas iškėlė liūdną Lietuvos politinę padėtį. Lietuvoje dabar vyrauja partijos diktatūra. Opozicija susiskaldžiusi. Jam teko kalbėti su įvairių partijų vadais. Vaizdas liūdnokas, nes opozicijos partijų susiblokavimas vargiai įmanomas. Dėl savo kandidatūros ir Lietuvos prezidentus, V. Adamkus pareiškė, jei susidarytų vieningas opozicijos partijų blokas ir ji pakviestų Lietuvos prezidento postą. Pabrėžė, kad žada atsistatydinti iš JAV Ekologijos tarnybos ir ankstyvą pavasarį vykti į Lietuvą aktyviai reikštis politinėje plotmėje. Atskirai paminėjo Seimo nario Ozolo drąsą už viešą Lietuvos vyriausybės kritiką dėl jos narių korupcijos. Gausiai plojimais ir atsistojimu susirinkusieji padėjo už taip įdomų pranešimą.

Regina Vaitkienė, Lietuvos našlaičių namų „Lopšelis“ glo-

Spektaklio „Rudnosiuko stebuklinga kelionė“ metu clevelandiečiai varpeliais pritaria dainai. Iš kairės: Tadas Tamošiūnas, Mikas Rukšėnas, Matas Lanauškas, Matas Tamošiūnas ir Rimas Šilkaitis.

WORCESTER, MA

LŠSI TRAKŲ RINKTINĖS SUVAŽIAVIMAS

„Trakų“ šaulių rinktinės visuotinis suvažiavimas spalio 28 d. vyko Worcesteryje, Šv. Kazimiero parapijos saleje. Dalyvavo visos trys šios rinktinės kuopos: Jono Vanagaiciū iš Bostono, Martyno Jankaus iš Brocktono ir Dr. Vinco Kudirkos iš Worcesterio. Registraciją atliko Julius Maskeliūnas.

Suvažiavimą, pasveikindamas brolius ir seses šaulius, pradėjo rinktinės vadas g.š. Algirdas Zenkus.

Pagerbus vėliau, patriotine invokacija sukalbėjo rinktinės kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM. Pagerbti mirusieji rinktinės nariai.

Į garbės prezidiumą pakviestas LŠSI garbės vadas dr. Vaidievtis Mantautas. Į darbo – suvažiavimui vadovauti pakviestas rinktinės kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM. Sekretoriauti – Elena Černienė.

Priėmus pirmininko perskaitytą darbotvarkę, vyko rinktinės vado ir valdybos narių pranešimai. Rinktinės vadas g.n. A. Zenkus apžvelgė trejų

bos pirmininkė, pranešė apie sėkmingą vaju, stiprią vietinių lietuvių ir kai kurių amerikiečių paramą. Padėjo „Transpak“ savininkui Pukščiuvi už nemokamai siuntinių persiuntimą į Lietuvą.

Pirmininkė J. Giedraitienė užbaigė popietę padėkodama V. Adamkui už išsamią, įvairių minčių ir pasiryžimų sukeliančią paskaitą, palinkėjo sėkmės jo siekimuose ir pabrėžė, kad: „Lietuvoje Adamkaus pavarde vis dažniau minima; tik jame matomas išsigelbėjimas iš tos liūdno padėties“. Padėkojusi visiems popietėje dalyvavusiems, pakvietė pasivaisinti ponų paruoštais užkandžiais.

B.G.

metų veiklą. Darbų atlikta nemažai ir įvairių. Jie daugeliu atveju buvo aprašyti lietuviškoje spaudoje.

Pranešimus atliko ir valdybos nariai. Sekretorė ir korespondentė Janina Miliauskienė pareiškė, kad visas jai patikėtas pareigas stengiasi atlikti geriausiai. Jos darbai tęsiasi ištisus metus, o jų yra apšiai. Apgailestavo labai menką veiklos dvidešimtmečio sukakčiai paminėti (kurį šventėme šių metų pavasarį) išleistą leidinį. Pastebėjo, kad 1996-tieji metai bus labai prasmingi kultūrinio atžvilgiu. Čikagoje liepos 6 d. vyks X Tautinių šokių šventė. Sueis 30 m. nuo Šiluvos Marijos koplyčios Washington, D.C., pašventinimo. Dalyvausime šventėse. Nepamirškime ir rinktinės kultūrinio savaitgalio Tėvų Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine. Nedejuokime, kad senstame, dvasia būkime jauni. Dirbkime, judėkime, organizuokime ir važiukime...

Už moterų vadovę Vandą Ramonienę kalbėdamas rinktinės vadas g.n. A. Zenkus pareiškė, kad jį atliko didelį darbą siunčiant dražučių siuntas į Lietuvą.

Rinktinės išdininkė Anelė Maskeliūnienė pranešė finansinį izdo stovį, kuris yra pasigėrėtinio padėtyje. Kontrolės komisija – Česlovas Kiliulis ir Ilona Baranauskaitė dar nepatikrino izdo knygų.

Į rinktinės vadus kandidatavo tik dabartinis vadas g.n. Algirdas Zenkus. Į valdybą – Elena Černienė, Martynas Dapkus, Anelė Maskeliūnienė, Vanda Ramonienė ir Antanas Šedukis. Suvažiavimo dalyviai jų kandidatūras vienbalsiai patvirtino.

Žodį tarė LŠSI Garbės vadas dr. Vaidievtis Mantautas. Jis skatino nenuleisti rankų, bet toliau tęsti šaulišką darbą, nes „didžioji meška“ Lietuvos pašonėje vis garsiau ir garsiau pra-

deda mauroti. Mūsų darbas Tėvynei gali būti labai reikalingas. Jis simboliniai vėliavą perdavė rinktinės vadui g.n. Algirdui Zenkui, kuris, padėkojęs pareiškė, kad dirbsime visi kartu ir toliau, nepaisant, kad mūsų gretos kiekviename suvažiavime darosi vis retesnės. Sugiedojus Lietuvos himną, suvažiavimas užbaigtas. Rinktinės vadas padėjo visiems už dalyvavimą ir pakvietė prie vaisių stalo.

Suvažiavimą globojo Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa, vadovaujama Arūno Grigalauko. Vaisės paruošė šaulės Elena Černienė, Vanda Ramonienė, Anelė Maskeliūnienė, Darata Zenkuvienė.

Nesustokime šiame tarpsnyje, nors mūsų gretos labai prarečiusios, bet šaulišką pasiryžimą ir meilę dirbkime toliau gražų kultūrinį darbą, kad lietuvių negestų išėjimoje, lietuviškas žodis būtų gyvas ir nesiliaukime tiesti rankų per Atlantą mūsų broliams ir sesėms šauliams Lietuvoje, kad jie greičiau keltųsi iš moralinio, dvasinio ir tautinio nuosmūgio, kad jų širdyse sužydėtų tiesos, meilės, doros ir blaivybės žiedai, kuriais puoštų visą Tėvynę Lietuvą.

J. M.

Los Angeles Lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Povilas Švarcas atidaro Tautos šventės minėjimą rugsėjo 17 d. Šv. Kazimiero parapijos saleje.

TRANSPAK

KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Pasieks Jūsų artimuosius šventėms, jeigu juos pristatysite iki lapkričio 20 d.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.- Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m. **TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772**

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. **312-779-3313 KLAUDIJS PUMPUTIS**

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS. Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai. **FRANK ZAPOLIS** 3208 1/2 West 95th Street Tel. (708) 424-8654 (312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION „Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaūs ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

Verčiame dokumentus ir tekstus iš lietuvių kalbos į anglų ir atvirkščiai. Spausdiname kompiuteriu lietuvišku šriftu. Tel. (312) 725-2664, fax (312) 523-7377.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS! Užsisakykite šventėms jau dabar! 20 svarų statinaitė — \$33 8 svarų statinaitė — \$19 Skambinkite: **708-532-5951 arba 708-687-5677 po 5 val. p.p. Pristatome UPS**

Priimu pagyvenusį žmogų gyventi Čikagos priemiestyje prie šeimos atskiram kambaryje su visu išlaikymu. Kreiptis: **Aldoria 708-378-1538**

MOVING—KRAUSTYMAS Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: **Gediminas: tel. 312-925-4331**

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA **RE/MAX REALTORS** (312) 586-5959 (708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 **KMIECIK REALTORS** 7922 S. Pulaski Rd. 4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, krepkites į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Modern 2 bedrm. apt. heat, stove, reffrig. includ. 71 & Francisco. Tel.: **312-436-0844**

IEŠKO DARBO

Rimta moteris iš Lietuvos ieško bet kokio darbo **Tel.: 312-436-5193**

FOR SALE

Parduodu mašiną 1978 Buick Regal, LTD tik už \$2,000 Skambinkite: **708-383-8423**

BALTIA EXPRESS CO. LTD. **KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IKI LAPKRIČIO 14 D.** **3782 WEST 79TH STREET, CHICAGO, IL 60652** **1-800-SPARNAI (1-800-772-7624)**

KALĖDŲ ŠVENČIŲ DOVANA — KNYGA TIK 3 DOLERIAI. GAUNAMA „DRAUGE“

- ERELIŲ KUORAI. Romanas. Petronėlė Orintaitė. 384 psl.
- ATSIMINIMAI. Mykolas Krupavičius. 364 psl.
- IŠ SUTEMŲ Į AUŠRĄ. Dr. Antanas Ramonas. 452 psl.
- BERŽAS UŽ LANGO. Romanas. Dal. Mackialienė. 323 psl.
- KUR BĖGA ŠEŠUPĖ. Pasakojimai ir legendos. Antanas Skirka. 132 psl.
- KRISTAUS KANČIA. Klem. Berntano. Vertė J. Talmantas. 349 psl.
- VĒLINĖS. Apsaka. J. Kralkauskas. 165 psl.
- MANOJI DŽŪKĪJA. Atsiminimai. J. Miškinis. 192 psl.
- ŠIAURĖS ŽVAIGŽDĖ. Atsiminimai. Myk. Vaitkus. 297 psl.
- EUROPIETĖ. Romanas. St. Budavas. 173 psl.
- MANO PASAULĖŽIŪRA. Kultūrininkų pas. rinkinys. Red. Dr. Juozas Prunskis. 352 psl.
- PRISIKĖLIMAS. Romanas. Alė Rūta. 205 psl.
- ATOLAS KAROLIŲ SALA. Romanas. J. Gliauda. 271 psl.
- ANAPUS HORIZONTO. Apsakos. Ava Saudargienė. 189 psl.
- KARNAVALO AIKŠTĖJE. Romanas. J. Švaitas. 284 psl.
- ANTROJI BANGA. Romanas. O. Nendrė. 202 psl.
- SMILGOS. Apsakymai. A. Giedrius. 204 psl.
- KOVOS METAI DĒL SAVOSIOS SPAUDOS. Red. kun. Vyt. Bagdanavičius, dr. P. Jonikas, J. Švaitas Balčiūnas. 365 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridėdama State Sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

„Dirvos“ laikraščio 80 metų sukaktuviniame renginyje, įvykusiame Clevelande spalio 22d. iš kairės: Vladas Blinstrubas, dr. Viktoras Stankus, „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, „Vilties“ draugijos pirm. Algirdas V. Matulionis, Aldona Maurutienė, Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, dr. Vytautas Maurutis, Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas ir Jonas Citulis.

Nostr. Vlodo Bacevičiaus

LAIŠKAI

BRAZUSKO KLAIDINGA
KALBA JT

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas savo kalbos Jungtinėje Tautosė pradžioje pareiškė, jog „sirus (dviejų politinių ašiu) sistemai, pasaulis žymiai aštriau susiduria su senomis, nekontroliuojamomis problemomis – migracijos, demografijos, gamtos nuniokojimo“. Suiro tik Sovietų Sąjunga ir su tuo dingto patį didžiausia pasaulio problema – atominis karas. Taip pat atsirado galimybė pavergtos valstybės išeiti iš Sovietų Sąjungos kalėjimo ir net priklausyti JTO. O gal buvusiam LKP CK pirmajam sekretoriui A. Brazauskui pasaulis atrodė saugesnis, kai buvo gyva Sovietų Sąjunga?

Toliau Brazauskas teigė, jog „šiandien Lietuva didžiuojasi geros kaimynystės principais, grįstais bei teisiškai įtvirtintais santykiais su visais savo kaimynais“. Tai yra visiškai tikrovės iškreipimas.

Algirdas Brazauskas yra keistas anachronizmas šių dienų pasaulyje. Jis niekaip negali, ar nenori, prisipažinti, iš kur jis atsirado. Tačiau klausytojai jį geriau supranta, negu jis pats save.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

MOTERIŠKA LOGIKA?

Marytė Černiūtė (laiškai – lapkričio 3 d.) priekaištauja „Draugo“ redaktorei, jog vedamajame („Nepaprastai ketvirtadienis“, spalio 24 d.) gražiai atsiliepi apie Lithuanian Mercy Lift organizaciją ir pasisakė, kad vaistai nuo džiūvos vaikui svarbiau negu pliušinis meškiukas ar nauji batukai. Bet tame pačiame laiške ji rašo, kad LML ir Lietuva nemokamai persiunčia ir „Saulutės“ siuntas! Tai ar čia moteriška logika: kirsti šaką, ant kurios sėdi („kasti“ ir ranką, kuri tave maitina?)

LML, mano nuomone, verta kur kas daugiau dėmesio ir reklamos, negu gauna mūsų visuomenėje, o tas vedamasis (nors gal kiek per jautrus), atkreipia dėmesį į tą, ką ir be parodymo turėtume matyti. M. Černiūtė, kaip amerikiečiai sakytu, i visą reikalą žiūri „žaliois akimis“.

Andrius Virbyla
Chicago Heights, IL

ARGI TAIP IR BUVO?

Juozo Klimo atsiminimuose „Paskutinio kariūno odiseja“, randamas gan nerimtas epizodas, kuriuo vargu ar kas patikės. Atsiminimuose („Draugas“, Nr. 211) rašoma: „...Kareivėliai, pas mus šiandieną Kūčių

vakaras. Jeigu sutiktumėte – prašom Kūčiom... Ant stalo tuoj atsirado kepta žąsis, kumpis, dešros...“ Toliau įsibėgėjęs atsiminimų autorius pasakoja, kad įsilinksminus buvęs uždegtas gromofonas ir jie (leitenantas ir kariūnas, – P.P.) su klebono šeimininke ir tarnaitė, šokė. Net ir pats klebonas sušokęs valsą.

Įdomu, kuriais sumetimais autorius į savo šiaip nebloginai parašytą atsiminimų tarpą prigludo tokį vargiai patikėtina epizodą. Visiems yra aišku, kad Lietuvoje Kūčių vakaras buvo šventas. Kūčių vakarienės metu ant stalo mėsinių valgių nebūtum radęs, o ir apie šokių niekam ir galvą mintis neateidavo. Čia gi viskas vyko Kūčių vakarą ir dar kur – klebonijoje, net ir pačiam klebonui „sušokant“ valsą. Vaje, vaje, koks buvo šaunus Kūčių vakaras!

Ši Juozo Klimo atsiminimų „puošmena“ meta įtarimo šešėlių ir į visą tų atsiminimų aprašymo patikimumą.

Petras Palys
Richmond Hill, NY

ADOMAS – IEVA IR BEŽDŽIONĖS

Teko dalyvauti penktadienio vakare (lapkričio 3 d.) Jaunimo centro kavinėje humoristinės vinjetės pristatyme, pagal Žemaitės legendą. Šios vinjetės metu neteko matyti humorą, o tik dviejų asmenų pokalbį, diskutuojantį Adomo santykius su moteriškos lyties beždžionėmis, o levos – su beždžionių patiniais. Čia taip pat Aukščiausias pasaulio Kūrėjas parodomas kaip silpnavalis – nesuvaldęs savo kūrinį, pavargęs girtuokliškis...

Ko buvo siekiama šios vinjetės pristatymu susirinkusiems meno mėgėjams? Jeigu šią „humoristinę“ vinjetę būtų rengę žmonės netikį i Dievą, būtų visiškai suprantama, bet ši syki įvyko priešingai. Taip pat, manyčiau, ir daugelis iš dalyvusių (teko išsikalbėti) sutiks, kad parašyti šitokios rūšies vinjetę nereikia turėti mokslinio laipsnio.

Šių dienų pasaulyje per daug kalbama apie nemoralius veiksmus, lytinius iškrypimus, bet tai dar nereiškia, kad lietuvių visuomenė, susirinkusi pasigėrėti menu, būtų maitinama iškreipta tiesa prieš Dievą ir morale.

Ateities savaitgalio rengėjai, prieš pristatydami publikai renginį, turėtų pasitikrinti, ar jis tinka meną ir grožį mėgstančiai lietuviškai visuomenei.

Ačiū poetui Kaziu Bradūni už gražių eilėraščių paskaitymą, nes jis nukėlė susirinkusių dalyvių į laisvos Lietuvos sostinę Vilnių ir kitas brangias vietas.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

Iš JAV LB XIV tarybos II sesijos Floridoje spalio 13-15 d. Sesijoje buvo ypač tingiu būdu pagerbtas ilgametis LB darbuotojas Vytautas Kutkus.

Nuotr. Jono Urbono

„DRAUGAS“ VIENINTELIS LIETUVIŠKAS KATALIKIŠKAS DIENRAŠTIS PASAULYJE

Ateities savaitgalyje (lapkričio 4 d.) dalyvavo viešnia iš Vilniaus, „Dienovidžio“ redaktorė Aldona Žemaitytė. Redaktorė savo paskaitoje aptarė Lietuvos krikščioniškos-katalikiškos minties spaudą po atgimimo laikotarpio. Ji apgailestavo, kad Lietuvoje dar nėra nei vieno katalikiškos minties dienraščio. Vienintelis toks dienraštis pasaulyje yra „Draugas“. Be to, ji pabrėžė, kad dienraštis „Draugas“ yra įdomus, mieliai skaitomas Lietuvoje ir turi nemažai įtakos. Gaila, kad nedaug „Draugo“ prenumeratų pasiekia Lietuvą. Vos prieš metus A. Žemaitytė susilaukė „Draugo“, kurį užsakė geradariai iš Amerikos. Žinias „Dienovidyje“ apie mūsų veiklą ji naudoja iš „Draugo“.

Būtų gerai, kad mūsų tautiečiai gausiau užsakytų „Draugą“ Lietuvoje savo artimiesiems, ypač miestų bibliotekoms, švietimo įstaigoms ir redakcijoms. Tai būtų dviguba nauda – finansinė pagalba „Draugui“ ir tautiečių dvasinės, demokratinės minties formavimas Lietuvoje.

Marija Remienė
Westchester, IL

KAZIN KURIS NESKAITOME „DRAUGO“?

„Draugo“ laiškų skyriuje (spalio 31 d.) patalpintas Vlodo V. Aleikos pasisakymas, pavadintas „Argi neskaito „Draugo“?“. Jame yra aiškus teigimas,

kada jos turi būti rengiamos. Geriausiu atveju, gal dar galima pridėti ir vasaros mėnesius – birželį, liepą bei rugpjūtį. Bet, kuomet jau prasideda rudens sezonas, tai jau reikėtų susikcentruoti ties kultūriniais renginiais, o ne „piknykavimais“.

Mano atmintyje gerai išliko nemalonus faktas, kuomet rugsėjo 10 d. kai Marquette Parke vyko Šiluvos atleidai ir procesija Marijos garbei, LB Lemonte apylinkė irgi surengė gegužinę, lyg ji nepriklausytų LB Vid. Vakarų apygardai ir nebūtų galimybių visoms apylinkėms kartu prideramu laiku surengti tikrai išpūdingą gegužinę su puikia programa, kurią pavadinti kad ir „Lietuvių diena“.

O dėl „Draugo“ neskaitymo, tai, man atrodo, kad gal ponas Vladas V. Aleika „Draugo“ neskaito (arba neakylai jį skaito), nes aš savo reportažą buvau pasirašęs E.S. inicialais, o jis savo laiške „Drauge“ net kelis kartus mane pristato kaip Ed. Š. Edvardas Šulaitis Cicero, IL

NORĖTUSI IŠGIRSTI

Prieš kurį laiką „Drauge“ (o ir kituose laikraščiuose), pasirodydavo gan įdomūs pranešimai iš Lietuvos ambasados bei Misijos prie Jungtinių Tautų. Tie pranešimai daugiau nebesirodo. Būtų įdomu žinoti, kodėl? Ambasada juk tebeveikia.

Petras Palys
Richmond Hill, NY

PADĖKA

A.†A.

SOFIJA J. RAGAUSKIENĖ STANEVIČIŪTĖ

Šių metų rugsėjo mėn. 23 d. į Amžinybę iškelio mūsų mylima Mamytė, Uošvė, Senelė ir Prosenelė. Palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Norime išreikšti gilią padėką kun. Algirdui Paliokui, SJ už maldas koplyčioje, šv. Mišių auką ir ištartą raminantį žodį bažnyčioje bei atsiveikinant su velione kapinėse.

Ačiū visiems už gėles, vainikus, aukas šv. Mišių intencija, užuojautos išreikštas raštu ar per spaudą ir gausią paramą DAFL ir Mercy Lift veiklai tęsti.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems mūsų brangią Mamytę į Amžino Poilsio vietą.

Ačiū muzikams Manigirdui Motekaičiui, Faustui Stroliai ir mūsų brangiai solistei Praurimei už giesmes ir jautrią muziką bažnyčioje.

Ačiū karsto nešėjams už ištiestą ranką. Ačiū laidotuvių direktoriui D. Petkui už maloną patarimą.

Nuliūdę dukros Aldona Lipskienė, Irena Rasienė ir sūnus Leonidas Ragas su šeimomis.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius
Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ESLIC
EQUAL HOUSING LENDER

DRAUGAS, penktadienis, 1995 m. lapkričio mėn. 10 d. 5

Brangiai Motinai

A.†A. ELENAI NAUJOKAITIENEI

mirus, dr. SAULIŲ NAUJOKAITIŲ ir visą šeimą nuoširdžiai užjaučia:

Mara ir Kazys Almenai
Angelė ir Ross Dailey
Algimanta Bendoraitienė
Grazė ir Algimantas Landsbergiai
Teresė ir Jurgis Landsbergiai
Liudas Landsbergis
Laima ir Aleksandras Plateriai
Joana Vaičiulaitienė
Elyra ir Jurgis Vodopalai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. ANTANAS MAKARAS

Š.m. lapkričio 15 d. sukanka vieneri metai, kai mirė mūsų mylimas Vyras, Tėvas ir Senelis.

Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios bus atnaujamamos lapkričio 16 d. Tėvų Marijonų koplyčioje, Čikagoje; lapkričio 24 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Čikagoje, ir taip pat Hot Springs, Arkansas.

Draugas ir pažįstamus prašome prisiminti a.a. Petrą savo maldose.

Liūdinti žmona Cecilija ir sūnus Romanas su šeima.

A.†A. RITAI KĖKŠTAITEI

staiga ir netikėtai mirus, jos tėvams, ROBERTUI ir JANINAI KĖKŠTAMS ir visiems giminėms reikiame gilią užuojautą.

Antanas ir Julija Vitkauskai
Valentinas Mičiulis
Bronius ir Angelė Bartkai
Antanas Koveras

Mielai „Lietuvos Vaikų Vilties“ Komiteto puoselėtojai

A.†A. JULIJAI SAULIENEI

mirus, giminės ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia „Lietuvos Vaikų Vilties“ Komitetas

Grazina Liautaud
Irena Blinstrubienė
Birutė Jasaitienė
Maria Kriaučiūnienė
Aušra Petry
Aldona Šmulskienė
Antanas Valavičius
Birutė Augaitienė
Dana Kaunienė
Jūratė Budrienė

LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Penktadieniais 7:00 v.v. – 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629

Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

We Ship UPS

312-434-9766

Užsilnam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

Smagu žaisti su draugėmis. (Iš viršaus): Julija Petkutė, Karina ir Renata Butikaitės.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvių centre, Lemonte, po Mišiu susitikime mintimis dalinasi Rūta Sidrytė Kulbienė ir bostoniečiai Tadas Kulbis ir Stasys Goštautas, kurio knyga apie Čiurlionį baigia išpirkti japonai. (Knyga galima įsigyti „Drauge“).
Nuotr. Indrės Tūjūnienės

Lietuvos vyčių 112 kuopos mėnesinis susirinkimas vyks lapkričio 21 d., 7:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Svečias kalbėtojas bus inž. Valdas Adamkus. Jo tema – „Iš tolo pažvelgus į Lietuvą“. Visi kuopos nariai ir svečiai yra nuoširdžiai kviečiami susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus vaisės.

Eduardas Mankus dvarkys video juostos pristatymą dr. Petro Daužvardžio 100 metų gimimo sukakties minėjime, kuris vyks lapkričio 12 d., taip jau šį sekmadienį, 3 val. popiet, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje (6500 S. Pulaski). Bus ir įdomi meninė programa. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir pagerbti šį, Lietuvai ir lietuviams šį, Lietuvių ir lietuvių.

Primename skaitytojams, kad laiškų, nepasirašytų vardu (ne vien inicialu) ir pavarde, taip pat, nepridėjus tikslaus savo adresu bei telefono, nespausdiname. Telefonas mums reikalingas, kad kartas nuo karto galėtume pasitikrinti (kai kyla abejonės), ar laiško autorius kalba tikrąja pavarde, ar mėgina „prasmukti“ slapyvardžiu. Taip elgiasi ir amerikiečių laikraščiai, prieš spausdindami skaitytojų laiškus. Kaip pastebėjote, „Draugas“ leidžia pareikšti įvairias – net nelabai populiaras – nuomones, tačiau, jeigu žmogus neįrašo pasirašyti tikrosios pavardės po savo mintimis, tos mintys mažai vertos.

Dr. V. Dubinskas, Chicago, IL, vėliau atvirus ir kalendorių atsiuntė 100 dol. Tikrai smagu žinoti, kad dr. Dubinskas įvertina mūsų pado darbe, nes dviejų mėnesių laikotarpįje dienraštis net du kartus apdovanotas jo dosniomis aukomis. Esame nuoširdžiai dėkingi už pagalbą.

x TRANSPAK praneša: „1988 m. vidutinis žmonių amžius Lietuvoje buvo 72.4 metai, o šįmet tik 68.7 m. 1988 m. vidutinis vyrų amžius buvo 67.7 m., šįmet tik 62.8 metai“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x A.a. Ednos Vaškelenės atminimą pagerbdama, Vanda Brazdžiūnienė aukojo Lietuvos našlaičiams \$20. Reiškiamė užuojautą velionės artimiesiems, o aukotojai dėkojame! Lietuvos našlaičių globos komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

ARVYDAS KIELA
Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

IŠ ARTI IR TOLI

IŠKILMĖS AMBASADOJE

Spalio 29 d., po tradicinių lietuviškų Mišnių, karta per mėnesį vykstančių vienoje iš Georgetown bažnyčių, JAV sostinės ambasadoje. Čia ant rūmų šiaurės vakarų sienos atidengta bronzinė atminimo lenta žymiam Lietuvos politikui, diplomatai, pirmajam Lietuvos pasiuntiniui JAV, buvusiam švietimo ministru, paskutiniosios iki okupacijos Lietuvos vyriausybės ministro pirmininko pavaduotojui, 1941 m. sovietų nužudytam Kaziu Bizauskui pagerbti. Kalbą ta proga pasakė ir atminimo lentelės atidengė Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas. Studijuojantis Vašingtono Katalikų universitete jaunas kunigas iš Lietuvos, Andrius Narbekovas, atminimo vietą pašventino. Lentelėje, kurią suprojektavo vietos architektas Arvydas Barzdukas, lietuvių ir anglų kalba išlietas lakoniškas tekstas:

„Vasario 16-tosios Akto signataras, nuo 1923 lapkričio 24 iki 1927 rugpjūčio 31 pirmasis Nepaprastasis pasiuntinys ir Igaaliotas Ministras Jungtinėms Amerikos valstybėms Kazys Bizauskas (1893.11.14 - 1941.VI.26) įgijo šį pastatą Lietuvos Valstybei ir 1924 birželio 1 d. įkurdino jame Lietuvos pasiuntinybę“.

Susirinkusieji pagerbti Žymų Lietuvos politikos atminimo vietos lietuviams ir ambasados darbuotojams, apie K. Bizauską gyvenimą ir visuomeninę veiklą papasakojo prof. Pranas Zundė, kuris yra parašęs plačią dokumentinę apybraižą apie Kazį Bizauską. Jo biografijos du tomai jau yra išleisti, o trečiasis ruošiamas spaudai. Ambasadoje ta proga pirmą kartą eksponuotas dailininkės Editos Nazaraitės nutapytas ir Lietuvos ambasada Vašingtone

Irena Kazlauskienė (kairėje) ir Rima Sell modeliuoja Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto ruoštoje madų parodoje spalio 15 d.
Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

x A.a. Onos Drūtienės atminimui Drūčių šeima paukokojo \$50 Lithuanian Mercy Lift. Nuoširdžiai dėkojame už auką ir reiškiamė gilią užuojautą šeimai. (sk)

x Dėmesio! Šį sekmadienį atvirus apžiūrėjimui 1 v. p.p. - 3:30 p.p. „condo“ antrame aukšte, adresas: 4135 W. 93 Pl., Oak Lawn, IL. „Condo“ prie gero susiekimo, krautuvių, banko, lietuvių apgyvendinimo vietovės. Linas Realty, tel. 708-447-3351 arba 312-890-5821. Teirautis pas Algį Liepinaitį. (sk)

padovanotas Kazio Bizausko portretas.

PASKIRTOS PREMIJOS

Religinio konkurso komisija, susirinkusi posėdžiui š.m. spalio 21 d. Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolyne, Putnam, CT, įvertė 27 konkursui atsiųstus kūrinius (24 iš Lietuvos ir 3 iš JAV) ir paskyrė prel. Juozo Prunskio premijas taip:

3,000 dol. paskirta savaitraščiui vaikams „Kregždutei“ paremti. Redaguoja Milda ir Vygaudas Račkaičiai. Šiuometu tai labai reikalingas kataliketas laikraštėlis vaikams.

1,500 dol. paskirta Pal. Jurgio Matulaičio parapijos Vilniuje jaunimo grupei, kad ji toliau plestų savo veiklą ir pasidalintų krikščioniškų idealų ugdymo patirtimi su jaunimu iš kitų parapijų. Premija šiai grupei skiriama šioms tikslams: 1. paruošti šios jaunimo grupės pavyzdinės veiklos konspektą ir jį išsiųstinėti visom Lietuvos parapijų jaunimo grupėm; 2. paruošti vadovų, kurie pradėtų kitiems Lietuvos parapijose krikščioniškų idealų ugdymo veiklą jaunimo tarpe.

Konkursui iš viso buvo pristatyta: 1 knygos rinkinys, 9 knygos, 3 poezijos rinkiniai, 3 straipsniai ir 11 projektų. Vertinimo komisiją sudarė: kun. Rapolas Krasauskas, ses. M. Bernadeta Matukaitė, dr. Mirga Girniuvienė ir Eligijus Sužiedelis.

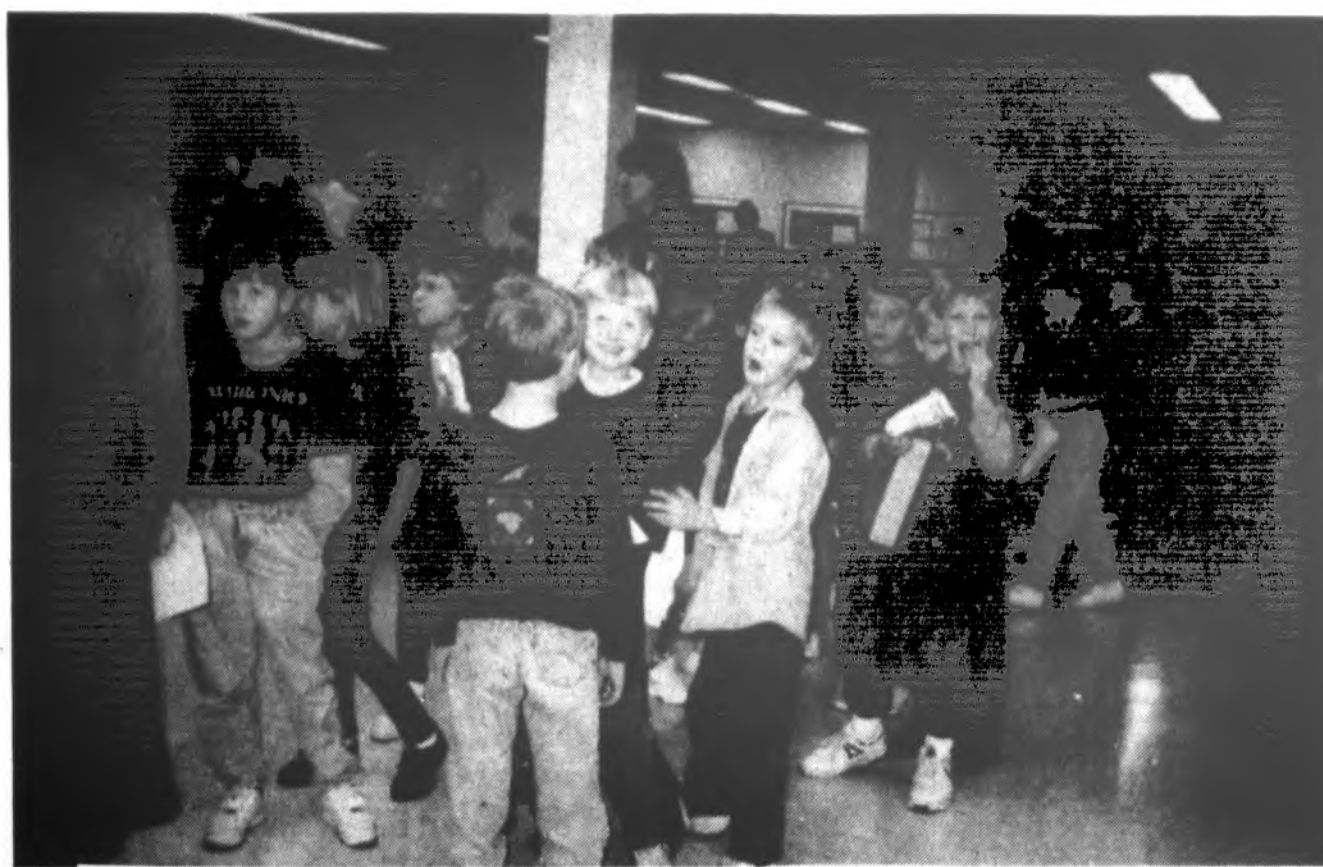
PLB LITUANISTIKOS KATEDROJE

Illinois universiteto PLB Lietuvos katedros prof. Lidrius Subačius šiuo metų vasarą skaitė pranešimus dviejose konferencijose. Birželio 13-15 d. Latvijoje, prie Rygos, vyko septintasis Tarptautinis baltistų kongresas. Tokiautinis baltistų tradicija pradėta 1965 m. pirmąja konferencija Vilniuje. Šiomet dalyvavo daugiau kaip 120 mokslininkų iš daugelio pasaulio šalių Australijos, JAV, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Suomijos, Švedijos, Ukrainos, Vokie-

Čikagos ramovėnai rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 77 metų sukakties minėjimą lapkričio 19 d., sekmadienį, Šaulių namuose. Kariuomenės šventės minėjimas prasidės, pakeliant vėliavas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Iškilmingos pamaldos 10 val. ryte Jėzuitų koplyčioje. Pamaldų metu giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonuojant muz. M. Motekaičiui. Tuoj po pamaldų – apeigos prie Laisvės kovų paminklo, kur bus atitinkamai pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Po šių apeigų, 12 val., minėjimas vyks Šaulių namų salėje. Paskaitą skaitys dr. Valdas Adamkus. Meninę dalį atliks Algimantas Barniškis. Kviečiame organizaciją su vėliavomis ir visuomenę minėjime dalyvauti. Po minėjimo užkandžiai ir kavutė. (sk)

x Ona Rušėnienė, Palos Hills, IL globoja našlaitį Rytį Lietuvoje. Pratešdama globą kitiems metams, atsiuntė \$150. Našlaičio vardu dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarėms, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirba su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103. (sk)

Maironio liuanistinės mokyklos mokiniai prieš pamokų pradžią. Veikianti mokykla yra didžiausia mokinių skaičiumi už Lietuvos sienų.

MOKYKLA GYVUOJA

Tai svarbiausia konferencija tų kalbininkų, kuriems rūpi baltų kalbų – lietuvių, latvių, prūsų, kuršių, jotvingių ir kt. – istorija. Prof. Subačius skaitė pranešimą „Dionizo Poškovo bendrinė kalba (XIX a.)“ apie tai, kaip XIX a. pradžioje D. Poška suvokė poreikį kurti bendrinę (t.y. bendrą visiems lietuviams) rašomąją kalbą, kurios teritorijos skaitytai, jo nuomone, turėjo būti kuriamosios bendrinės kalbos varietojai, kaip jis suprato bendrinę rašomąją kalbą, bendrinę su šnekamąja bendrine kalba ir pan. Pranešimas buvo parengtas iš prof. Subačiaus dabar rašomos knygos „Pastangos kurti bendrinę žemaičių kalbą XIX amžiuje“.

Kitą konferenciją Žemaičių akademija organizavo Sedoje liepos 28-30 d.: „Sedos parapija – praeitis ir dailės paminklai“. Tai turbūt vienas iš svarbesnių kultūrinio renginio Sedos, labai svarbus ir įtaigus šios konferencijos bruožas – daugelis pranešimų skaityta prie ar pačiuose kultūros paminkluose – prie sinagogos, mitologinio akmens, dvaruose, bažnyčiose, kapinėse ir pan. Dailėtyrininkai, istorikai, kalbininkai perskaitė apie 30 pranešimų. Prof. Subačius paskelbė savo tyrimų rezultatus apie Sedos bažnyčios archyve saugomą 1771 m. lietuvišką rankraštį. Tai pirmasis žinomas lietuviškas Sedoje rašytas rankraštis. Kadangi yra išlikęs ir labai pakeistas bei suredaguotas to teksto spaudinys, jis tyrinėtis ir kaip lietuvių kalbos redagavimo XVIII amžiuje istorijos šaltinis. Prof. Subačius yra vienas iš daugiausiai akademinį Simono Daukanto raštų leidinio organizatorių. 1993 m. jis paren-

gė ir išleido pirmąjį Daukanto Didžiojo rankraščinio lenkų lietuvių kalbų žodyno tomą, o šią vasarą „Mokslo ir enciklopedijų leidykla“ išspausdino ir antrąjį. Tai pirmasis Daukanto žodyno – didžiulio nebaigto rankaščio, turinčio per 56,000 lenkiškų ir apie 35,000 lietuviškų žodžių – leidimas. Iš viso yra trys rankaščio tomai; trečiasis taip pat rengiamas spausdinti.

BUS PRISIMINTAS A. KULBIS

Lapkričio 18 d., šeštadienį, 6:30 val. vak., Lietuvių Piliečių klube, Bostone vyks filmų ir skaidrių vakaras prisiminti Antaną Kulbį. Rytojas diena, sekmadienį, jo intencija bus aukojamos šv. Mišios šv. Petro bažnyčioje, So. Bostone.

APLANKĖ MIRTIS

A.a. Jadvyga Miliūnaitė-Kregždienė, 1937 m. biliūnaitė-Kreuzo Aušros mergaičių gimnazija, š.m. spalio 25 d. mirė Woodhaven, New York.

KVIĘCIAMI VISI MOKSLEIVIAI

Moksleivių Ateitininkų sąjungos Padėkos savaitgalio kursai – „Kalakursai“ Dainavoje vyks lapkričio 22-26 d. Dalyvauti kviečiami 8, 9, 10 skyrių mokiniai, kuriems įdomu susipažinti su Ateitininkų ideologija ir organizacija. Kalbėtojais pakviesti dr. Vytautas Vygantas, dr. Vėjas Liulevičius, dr. Arvydas Žygas, ses. Ignė Marijošaitė. Programos tikslas – padėti jaunam dalyviui pamąstyti ir atsakyti „Kas aš esu?“, „Koks mano santykis su Dievu?“ ir „Kaip Ateitininkų organizacija padeda man būti tokiu žmogumi, kokiu norėčiau būti?“ Norintieji dalyvauti prašomi registruotis pas Vastą Čuplinskienę, tel. (312) 376-7375. Dalyvavimo kainos nuolaida siūloma paskambinti su Astai iki lapkričio 19 d. Nauja MAS centro valdyba laukia šios progos geriau susipažinti su jauniausiais moksleiviais.

MAS CV

„Kas skaito, rašo – duonas nepraso...“ Lemonte veikiančios Maironio vardo lit. mokyklos mokiniai mokosi lietuviškai rašyti.